

دستورالعملی سوال

سال دهم انسانی

۹۷ فروردین ماه

شماره داوطلبی:	نام و نام خانوادگی:
مدت پاسخ‌گویی:	تعداد سوال:

نام درس	تعداد سوال	شماره سوال	شماره صفحه	زمان پاسخ‌گویی
فارسی و تکاوش (۱)	۱	۱-۱۰	۳	۱ دقیقه
عربی یزدان قرآن (۱)	۲	۱۱-۳۰	۴-۶	۱۵ دقیقه
دین و زندگی (۱) دین و زندگی ((۱) (شاهد و کوهنه))	۱	۳۱-۴۰	۷-۸	۲۰ دقیقه
	۱	۴۱-۵۰	۹-۱۰	
زبان انگلیسی (۱)	۱	۵۱-۶۰	۱۱	۱۵ دقیقه
ریاضی و آمار (۱) ریاضی و آمار ((۱) (شاهد و کوهنه))	۱	۶۱-۷۰	۱۲-۱۳	۲۰ دقیقه
	۱	۷۱-۸۰	۱۴-۱۵	
اتصالات	۱	۸۱-۹۰	۱۶-۱۷	۱۵ دقیقه
علوم و قتوحه ادبی (۱)	۲	۹۱-۱۱۰	۱۸-۲۱	۲۰ دقیقه
تاریخ ((۱) ایران و پهلوی پاسخان	۱	۱۱۱-۱۲۰	۲۲-۲۳	۱۰ دقیقه
چهره‌های ایران	۱	۱۲۱-۱۳۰	۲۴-۲۵	۱۰ دقیقه
چشمکشی‌های ((۱))	۱	۱۳۱-۱۴۰	۲۶-۲۷	۱۰ دقیقه
منطق	۱	۱۴۱-۱۵۰	۲۸-۲۹	۲۰ دقیقه
منطق (شاهد و کوهنه)	۱	۱۵۱-۱۶۰	۳۰-۳۱	
سوال‌های نظرخواهی	۵	۲۹۴-۲۹۸	۳۲	-
جمع کل	۱۶۰	۱-۱۶۰	-	۱۶۵ دقیقه

بنیاد علمی آموزشی قلم حبی (بنیادی)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۰۲۱-۶۴۶۳۰۰۰

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم جی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیده آورندگان آزمون

طراحان:

نام طراحان	نام درس
حیدر اصفهانی، سپهر حسن خان پور، سیده فلّاحی، زهرا قمی	فارسی و تکارش (۱)
مریم آقایاری، علی اکبر ایمان پرور درویشعلی ابراهیمی، سعید جعفری، حسین رضایی، مجید همایی	عربی نبان قرآن (۱)
محبوبه ایتسام، حبیله کاغذی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجد	دین و زندگی (۱)
محمد سهرابی، عبدالرشید شفیعی، علی شکوهی، حمید محمدی، محی الدین مرادی، جواد مؤمنی	زبان انگلیسی (۱)
حیدر زرین کفش، محمد بحیرایی، سهیل حسن خان پور، مجید فدایی، شاهد «گواه»	ریاضی و آمار (۱)
مهران افشاری، علیرضا رضایی، سارا شریفی، مهدی کاردان، کامران الله مرادی	اقتصاد
محسن اصغری، میترا پاکزاد، هزیر رحیمی، سعید جعفری، عارفه سادات طباطبایی نژاد، کاظم کاظمی، اعظم نوری بنا	علوم و فتوح ادبی (۱)
هزیر رحیمی، سکینه سادات سعیدیان، علیرضا عوض آبادیان، علی محمد کربی، آزاده میرزاچی، بهروز یحیی	تاریخ (۱) ایدلان و چهار پاستان
محمدعلی بشار، هزیر رحیمی، محمد ابراهیم علی نژاد، علیرضا عوض آبادیان، حبیبه محبی، الهام میرزاچی	چقداری ایران
هزیر رحیمی، سوفیا فرخی، محمد ابراهیم علی نژاد، سیروس نبی زاده ولوکلابی، بهروز یحیی	جامعه‌شناسی (۱)
محمدحسین امامی، سید علیرضا رضایی، ناهید جوهریان، ژیلا سلا لاجه، فاطمه شهمیری، عاطفه ربابه صالحی، شاهد «گواه»	منطق

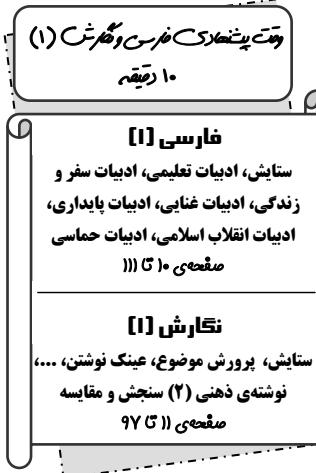
گزینشگران و ویراستاران:

ویراستار استاد	مسئول درس	کوزنشکر	نام درس
سپهر حسن خان پور مشاور راهبردی: هامون سبطی	حیدر اصفهانی	حیدر اصفهانی	فارسی و تکارش (۱)
حسام حاج مؤمن	مریم آقایاری	مریم آقایاری	عربی نبان قرآن (۱)
صالح احصائی، سیداحسان هندی، محمد رضائی بقا	حامد دورانی	حامد دورانی	دین و زندگی (۱)
عبدالرشید شفیعی	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	زبان انگلیسی (۱)
محمد بحیرایی	حیدر زرین کفش	حیدر زرین کفش	ریاضی و آمار (۱)
سارا شریفی، سوفیا فرخی	علیرضا رضایی	علیرضا رضایی	اقتصاد
مرتضی منشاری، الهام محمدی، حسن وسگری	اعظم نوری بنا	اعظم نوری بنا	علوم و فتوح ادبی (۱)
حبیبه محبی، بهروز یحیی	علیرضا عوض آبادیان	علیرضا عوض آبادیان	تاریخ (۱) ایدلان و چهار پاستان
سوفیا فرخی	هزیر رحیمی	هزیر رحیمی	چقداری ایران
عاطفه ربابه صالحی	فرحاناز خان محمدی	فرحاناز خان محمدی	جامعه‌شناسی (۱)
			منطق

گروه فنی و تولید

مدیر گروه: لیلا فیروزی (اختصاصی)
 مسئول دفترچه: حبیبه محبی (اختصاصی)
 معصومه شاعری (عمومی)
 مسئول دفترچه: حبیبه محبی (اختصاصی)
 حروف نگاری و صفحه آرایی: مهشید ابوالحسنی
 مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مریم صالحی
 مسئول دفترچه مستندسازی: فریبا رئوفی
 نظارت چارچوب: سوران نعیمی

*دانش آموزان گرامی: برای دیدن سوال‌های دامدار آزمون به صفحه‌ی مقطع خود مراجعه کنید و نظر خود را در مورد سوالات دامدار بنویسید و جایزه بگیرید.

۱- چند تا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟
«آورده: کارزار / سنان: سرنیزه / درع: چله کمان / مزیج: شوخی / زه: زره / آرمان: آرزو / نفخ: دمیدن با دهان / جبار: مسلط / گرده: بالای کمر / خلف صدق: جانشین راستین / شوخ: چرک»

- (۱) چهار تا
(۲) سه تا
(۳) یکی

۲- ابیات زیر در مجموع چند نادرستی املایی دارند؟

(الف) ز کوی میکده برگشتمام ز راه خطما / مرا دگر ز کرم با ره صواب انداز

(ب) بمانده بی رخ زیبای خویش دشمن کام / فتاده خوار و خجل در کف زمانه زبون

(ج) از کوی مغان، نیم شبی، ناله نی، خاست / زاهد به خرابات مغان آمد و می خواست

(د) هم‌سنگ خویش گریه خون راندم از فراغ / تا سنگ را ز گریه من دل به درد خاست

- (۱) چهار تا
(۲) سه تا
(۳) یکی

۳- ابیات زیر را در کدام نوع ادبی می‌توان گنجاند؟

«ای خواجه اگر قامت اقبال تو امروز / مانند الف هیچ خم و پیچ ندارد

بسیار تفاخر مکن امروز که فردا / معلوم تو گردد که الف هیچ ندارد»

- (۱) ادبیات پایداری
(۲) ادبیات تعلیمی
(۳) ادبیات انقلاب اسلامی

۴- در کدام بیت جهش ضمیر دیده می‌شود؟

(۱) در آرزوی رویش چندین عجب نباشد / گر آفتاب از این پس پیش از سحر برآید

(۲) گر بر زمین بیفتند آب دهان بارم / از بیخ هر نباتی شاخ شکر برآید

(۳) گفتم که آب چشمم بر روی خشک گردد / چون بر گل عذارش ریحان تر برآید

(۴) من آن گمان نبردم کز خط دود رنگش / چون شمع هر زمانم آتش به سر برآید

۵- در کدام بیت واژه‌ای با ساختمان و در نقش دستوری مشخص شده وجود ندارد؟

واژه وندی مرگب در نقش صفت بیانی

واژه وندی در نقش متمم

واژه وندی در نقش قید

واژه وندی مرگب در نقش نهاد

(۱) تو شاهدی نه غایب ازیرا خیال تو / از پیش خاطر نگرانم نمی‌رود

(۲) خونی روانه کردهام از دیده وین عجب / کز حوض قالب آب روانم نمی‌رود

(۳) ذکر لب تو کردهام ای دوست سالها / هرگز حلاوتش ز دهانم نمی‌رود

(۴) دانم یقین که مادرخی قاتل من است / جز بر تو ای نگار گمانم نمی‌رود

۶- در کدام بیت جمله غیرساده وجود دارد؟

(۱) چشم‌چشم من از سرو قدت یابد، آب / رشتة جان من از، شمع رخت دارد، تاب

(۲) کیست کاندر دو جهان عاشق دیدار تو نیست؟ / کو کسی کو به دل و دیده خردیار تو نیست؟

(۳) طوطی خجل فروماند از بلبل زبان / مجلس پر از شکر شد از پسته دهانت

(۴) حق که این روی دلستان به تو داد / پادشاهی نیکوان به تو داد

۷- در بیت زیر کدام دو آرایه دیده می‌شود؟

«چرا ملامت خواجه کنی که چون فرهاد / به پای دوست در افکند جان شیرین را»

- (۱) تشبيه، ايهام
(۲) ايهام، استعاره
(۳) تشبيه، تلميح

۸- هر سه آرایه نسبت‌داده شده به بیت گزینه ... در آن یافت می‌شود.

(۱) تا دل دیوانه در زنجیر زلف بسته‌ایم / ای بسا عاقل که شد دیوانه زنجیر ما

(۲) ابر چشمم چو شود سیل فشنان از لاله / کوه در دوش کشد جامه بارانی را

(۳) ای تن اگر بیدلی سرز کمندش مپیچ / اوی دل اگر عاشقی روی ز مهرش متاب

(۴) روی پر نگارش بین چشم پرخمارش بین / لعل آبدارش بین ماه نیمروزی را

۹- کدام بیت با بیت زیر نزدیکی معنایی بیشتری دارد؟

«سفر دراز نباشد به پای طالب دوست / که زنده ابد است آدمی که کشته اوست»

(۱) تا عهد تو دربستم عهد همه بشکستم / بعد از تو روا نباشد نقض همه پیمانها

(۲) تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه نظری باشد رفتن به گلستانها

(۳) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیبانها

(۴) گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش / می‌گوییم و بعد از من گویند به دورانها

۱۰- بیت کدام گزینه با سایر ابیات قربات مفهومی ندارد؟

(۱) چرخ بر هم زن ار غیر مرادم گردد / من نه آنم که زیونی کشم از چرخ فلک

(۲) به آب زمزم و کوثر سفید نتوان کرد / گلیم بخت کسی را که بافتند سیاه

(۳) ای که عقلت بر عطارد دک / عقل و عاقل را قضا احمق کند

(۴) چو قضا به سخره خواهد که ز سبلتی بخندد / سگ لنگ را بگوید که برس بدان شکارم

عرب زبان قرآن [۱]درس (۱) تا پایان درس (۶)
منعنه‌ی (۵) ۲۰**وَمَتَ بِيَثْهَرِيْدِ: هَا (صَيْقَه)****■ عین الأصحّ و الأدقّ في الجواب للترجمة: (۱۱ - ۱۴)**

۱۱- «بعد إنتهاء الدوام أطّلعا العمال مكيف الهواء والمصابيح وأذهّبوا باللّفّيات خارج المصنع.»:

۱) پس از اتمام ساعت کاری، کارگران کولرهای چراغها را خاموش کردند و زیالهای را به بیرون کارگاه برداشتند.

۲) بعد از پایان ساعت کاری، کارگران کولر و چراغها را خاموش کردیم و زیالهای را به بیرون کارخانه برداشتند.

۳) پس از پایان ساعت اداری کارگران، کولرهای چراغها را خاموش کردیم و زیالهای را به بیرون کارگاه برداشتند.

۴) بعد از اتمام ساعت کاری، کارگران کولر و چراغ کارگاه را خاموش کردند و زیاله را دور ریختند.

۱۲- عین الخطأ:

۱) «هناك في مُحافظتنا تسعة وعشرون قرية.»: در استان ما بیست و نه روستا وجود دارد.

۲) «في الأيام التالية نلبس ملابس شتائية.»: در روزهای برفی، لباس‌هایی زمستانی می‌پوشیم.

۳) «الجيرون أخبرونا بما حَدَثَ فِي الشَّارِعِ الْخَامِسِ.»: همسایگان ما را از آن‌چه در خیابان پنجم اتفاق افتاد، باخبر کردند.

۴) «إنقطعَتِيَارُ الْكَهْرَباءِ فِي الْغَرْفَةِ الْأُولَى لِلْفَنْدَقِ.»: جریان برق را در اتاق اول آن هتل قطع کرد.

۱۳- ما هو الصحيح:

۱) «تَكَلَّمَ مَعَ أُمِّكَ عَنْ مَشَائِلِكِ الدَّرَاسِيَّةِ.»: با مادرت در مورد مشکلات درسی‌ات صحبت کن.

۲) «عَلَى كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَاَشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايشًا سَلِيمًا.»: بر هر یک از مردم واجب است که با هم مسالمت آمیز زندگی کنند.

۳) «ذلِكَ الرَّجُلُ فَرَّحَ طَفْلَهُ بِاللَّعْبِ مَعَهُ فِي الْحَدِيقَةِ الْعَامَّةِ.»: آن مرد، کودکش را با بازی کردن با او در پارک عمومی خوشحال می‌کند.

۴) «يَجْعَلُ الْجَنْدِيُّ فَرْشَةَ الْأَسْنَانِ وَالْمَعْجُونَ وَالْمَنْشَفَةَ فِي حَقِيقَتِهِ.»: سریاز، مسوک، خمیردنان و حولهایش را در کیف خود قرار می‌دهد.

۱۴- عین الصحيح:

۱) «سَيَّعَاوَنُ جَمِيعُ الطَّلَابِ عَلَى الْعَمَلِ بِنَصِيحةِ أَسْتاذِهِمْ.»: همه دانشجویان بر عمل به پند استادشان همیاری می‌کنند.

۲) «قالت المُدرِّسةُ: أَيْتَهَا الرِّياضِيَّةُ، حَرْكَكِيْ رَأْسَكِ إِلَى الْأَمَّامِ.»: مدرس گفت: ای ورزشکار، سرت به سوی جلو حرکت کرد.

۳) «لَدَى حَاسُوبٍ كَانَتْ تَفَرُّغُ بَطَارِيَّتِهِ خِلالَ نِصْفِ يَوْمٍ.»: رایانه‌ای دارم که باتری‌اش در طول نصف روز خالی می‌شود.

۴) «لَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْرَابَ قَالُوا هَذَا مَا وَعَدْنَا اللَّهُ»: زمانی که مؤمنان احزاب را دیدند، گفتند این چیزی است که خدا وعده داد.

۱۵- عین الصحيح لتكميل الفراغ في كل عباره:

۱) أولئك جماعة من الناس ... في بلاد واحدة: يعيشان

۲) ... خصلتان في مؤمن: البخل والكذب: تجتمع

۳) لسان القبط ... بغداد تفرز سائلاً مطهراً: مملوء

۴) إنه أحد ... الملوك الساسانيين قبل الإسلام: قصر

١٦- عین الكلمة المناسبة للفrage حسب المعنى:

- ٢) ... طائر يسكن في الأماكن المتروكة و ينام في الليل. (اليوم)
 ٤) ... عضو في جسم الحيوان يحرّك غالباً طرد الحشرات. (الذئب)
 ١) المترادف لكلمة «رقد»: ... (نام)
 ٣) ... هو أطول حيوان في العالم. (الحرباء)

١٧- عین الخطأ في مفهوم «سکوت اللسان سلامه الإنسان.»:

- ٢) ای زیان هم گنج بی‌یايان تویی / ای زیان هم رنج بی‌درمان تویی
 ١) زیان سرخ، سر سبز می‌دهد بر باد!

- ٤) تا مرد سخن نگفته باشد / عیب و هنرشن نهفته باشد
 ٣) زیان در دهان ای خردمند چیست؟ کلید در گنج صاحب هنر!

١٨- عین الصحيح للعبارات التالية حسب الحقيقة:

- ٢) واحد و تسعون زائد تسعه يساوى مئة.
 ١) الفستان من الملابس الرجالية ذات الألوان المختلفة.
- ٤) يتحرّك رأس البومة في اتجاه واحد فقط.
 ٣) الناس في المجتمع الإسلامي لا يتعاشرون تعايشاً سليماً.

■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة (١٩-٢٣) بما يناسب النص:

«كلم سليمان (ع) نملة: كم تأكلين في السنة؟ قالت: ثلاثة حباتٍ (جمع «حبة»). فأخذها سليمان (ع) و جعلها في ظرفٍ و وضع لها الحبات، و بعد

سنةٍ نظر إليها فوجدها قد أكلت حبةً و نصفاً فقط. فقال: لماذا ما أكلت كلّها؟! قالت: لما سجّنتني، خشيتُ (خفتُ) أن تُغسل عَنِّي فأتّلفُ بسببِ

الجوع فجعلت نصف طعامي ذخيرة و أخيراً صدق سليمان (ع) كلام النملة!»

١٩- عین أفضل العنوان للنص:

- ٤) الغذية المفيدة
 ٣) الوفاء بالعهد
 ٢) حُسْنُ العاقبة
 ١) التَّدبير للعاقبة

٢٠- عین الصحيح حسب النص:

- ٢) قال سليمان (ع): تأكل النملة في السنة حبةً و نصفاً.
 ١) قال سليمان (ع): تأكل النملة عن النملة و ما وضع لها طعاماً.

- ٤) نظر سليمان (ع) إلى النملة بعد سنةٍ.
 ٣) أكلت النملة كل طعامها و ما يبقى شيءٌ.

۲۱- عین قراءة صحيحة للكلمات المعينة: «أخيراً صدق سليمان كلام النملة.»

۲) صدق، سليمان، كلام

۴) صدق، سليمان، كلام

۱) صدق، سليمان، كلام

۳) صدق، سليمان، كلام

■ عین الصحيح عن الكلمات التي تحتها خط في النص: (۲۲ و ۲۳)

۲۲- «كَلَمٌ»:

۲) فعل، مزيد ثالثي من باب «تفعل»، مبنيٌّ

۴) فعل، مفرد مذكر غائب (للغائب)، مزيد ثالثي بزيادة حرفين، معرب

۱) فعل ماضٍ، مفرد مذكر غائب (للغائب)، مزيد ثالثي بزيادة حرفين، معرب

۳) فعل أمر، مفرد مذكر مخاطب (للمخاطب)، متعدد، مزيد ثالثي

- ۲۳ «الجوع»:

۲) اسم، مبنيٌّ / صفة و مرفوع بالضمة

۱) اسم مفرد، مذكر، معرب / مضارف إليه و مجرور بالكسرة

۴) مفرد، مذكر، مبنيٌّ / مضارف إليه و مجرور

۳) اسم، معرب، مذكر / مضارف إليه و منصوب

۲۴- ميز الخطأ في الأفعال التالية:

۲) أنتن ستشكرين والديكين كثيراً.

۱) هي كانت تسترجع الكتب العلمية.

۴) يا أصدقائي أذكروا نعم الله تعالى.

۳) نحن نساعد القراء الذين في تعجب.

۲۵- ميز الخطأ في الأعداد و ترجمتها:

۲) تسعة و ستون رجلاً: شصت و نه مرد

۱) المقالة العشرون: مقاله بيستم

۴) الدرس السبعون: هفتاد درس

۳) ثمانون إمراة: هشتاد زن

۲۶- ميز الصحيح حول الأفعال التالية:

۲) انتفعتن: فعل ماضٍ من باب «افتعال»

۱) يقدّمون: مزيد ثالثي و «مصدره» تقديم

۴) أتحمّل: فعل مزيد ثالثي من باب «تفعيل»

۳) تستلمين: مزيد ثالثي من باب «إستفعال»

۲۷- عین ما ليس فيه الفعل المزيد من باب «تفعيل»:

۱) علّمُوا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَعْذِرُ عَلَى الْجَهْلِ.

۳) تَفَرَّقُوا مِنْ هَذَا الْمَكَانِ لَأَنَّ هُنَّا خَطُورًا لِسُقُوطِ الْجِدَارِ.

۲۸- عین ما ليس فيه الفاعل:

۱) أَحَبُّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَقُهُمْ لِعِبَادَةِ.

۳) أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ

۲۹- عین الخطأ حول محل الاعرابي للكلمات المعينة:

۱) يكذب الإنسان الضعيف للوصول إلى أهدافه. (صفة)

۳) ضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ. (فاعل)

۳۰- عین الخطأ في السؤال و الجواب:

۱) أَمَا عِنْدَكُمْ فِرْشَاتٌ؟ - لا؛ ولكن عندنا معجون الأسنان.

۳) هل عِنْدَكُمْ الْجَوَازَاتِ الْعَرَاقِيَّةِ؟ - نَعَمْ؛ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ مِنْ قَرَيْةِ.

دین و زندگی (۱)

۳۱- با توجه به آموزه‌های اسلامی، هر کس بر چه اساسی به سراغ هدفی خاص می‌رود؟

- (۱) بینش و نگرش
- (۲) قدرت اراده و اختیار
- (۳) شرایط سنی و محیطی
- (۴) نوع علاقه‌مندی به دنیا و یا آخرت

۳۲- علت اینکه خدا پرستان حقیقی مرگ را ناگوار نمی‌دانند، چیست؟

(۱) در دنیا زندگی زیبایی می‌کنند.

(۲) به زندگی دل تسپرده‌اند.

(۳) می‌خواهند خدا را با اندوخته کامل ملاقات کنند.

(۴) دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا برایشان آسان‌تر است.

۳۳- در کدامیک از آیات زیر خداوند با قطعیت و تأکید فراوان خبر از معاد داده است؟

(۱) «فَحَسِبْتَمِ اَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبْثًا وَ اَنْكُمُ الْيَنَا لَا تَرْجِعُونَ»

(۲) «الله لا اله الا هو ليجمعنكم الى يوم القيمة لا ريب فيه ...»

۳۴- پاسخ قطعی خداوند به دوزخیان کدام است؟

(۱) آیا پیامبری از خودتان برایتان نیامد؟

(۲) آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم؟

(۳) مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاورند؟

۳۵- با توجه به آیات مبارکة قرآن کریم، به ترتیب خداوند به پیمان چه کسانی وفا خواهد کرد و پاداش عظیم را به چه کسانی خواهد داد؟

(۱) به پیمانی که با خدا بسته‌اند، وفا کنند - محاسبه و ارزیابی نفس داشته باشند.

(۲) به پیمانی که با خدا بسته‌اند، وفا کنند - به پیمانی که با خدا بسته‌اند، وفا کنند.

(۳) در حرکت و تصمیم خود مصمم باشند - محاسبه و ارزیابی نفس داشته باشند.

(۴) در حرکت و تصمیم خود مصمم باشند - به پیمانی که با خدا بسته‌اند، وفا کنند.

۳۶- امیرالمؤمنین علی (ع) به عنوان اسوه و الگوی مسلمانان، چگونه از مسلمانان انتظار یاری دارد؟

- ۱) هرگاه به جهاد رفتم مرا فرامنبرداری کنید.
 ۲) هر کاری کردم، عین من عمل کرده و یاریم رسانید.
 ۳) از علم کسب نور و از فرمانم تبعیت کنید.
 ۴) با پرهیزکاری، عفت و درستکاری یاریم نمائید.

۳۷- امام حسین (ع) از پدر گرامی خود نقل کردند که رسول خدا (ص) اوقات خود را به چه قسمت‌هایی تقسیم می‌کردند؟

- ۱) عبادت - رسیدگی به امور دیگران - اهل خانه
 ۲) عبادت - اهل خانه - رسیدگی به کارهای شخصی
 ۳) رسیدگی به امور دیگران - رسیدگی به کارهای شخصی - اهل خانه ۴) رسیدگی به محرومان - عبادت و کارهای شخصی - توجه ویژه به یتیمان

۳۸- عبارت «عاشقان خدا پرچمدار مبارزه با ستم و ستمگران بوده‌اند»، ما را متوجه کدام‌یک از آثار محبت به خدا می‌کند؟

- ۱) بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان
 ۲) دوستی با دوستان خدا
 ۳) پیروی از خداوند
 ۴) محبت به خداوند

۳۹- بیت زیر با کدام‌یک از عبارات هم‌مفهوم است؟

«تا در طلب گوهر کانی، کانی / تا در هوس لقمه نانی، نانی»

- ۱) تداوم و استمرار در پیروی از دستورات خداوند، موجب تقویت محبت انسان به خدا می‌شود.
 ۲) اگر انسان دل به خدا بسپارد، زندگی اش رنگ و بوی دیگری می‌یابد.
 ۳) ارزش هر انسانی به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد.
 ۴) مؤمنان، محبت و دوستی شدید نسبت به خدا دارند.

۴۰- خداوند شرط اصلی دوستی با خود را ... اعلام کرده است و این موضوع در آیه شرifeه ... تجلی دارد.

- ۱) عمل به دستوراتش که توسط پیامبر ارسال شده - «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدَ حِبًا لِّلَّهِ»
 ۲) عمل به دستوراتش که توسط پیامبر ارسال شده - «إِنَّ كَنْتُمْ تَحْبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي»
 ۳) دوستی با دوستان خدا و بیزاری از دشمنان خدا - «إِنَّ كَنْتُمْ تَحْبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي»
 ۴) دوستی با دوستان خدا و بیزاری از دشمنان خدا - «وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدَ حِبًا لِّلَّهِ»

۴۱- از آیه شریفه «انا هدیناه السبيل اما شاکرا و اما کفورا» کدام موضوع مستفاد نمی‌گردد؟

۱) خداوند انسان را صاحب اراده و آزاد آفرید و انسان، مسئول سرنوشت خویش است.

۲) انسان با اختیار خود می‌تواند یکی از دو راه سعادت و شقاوت را انتخاب کند.

۳) خداوند راه حق و باطل را به انسان نشان می‌دهد.

۴) انسان دارای عزت نفس می‌باشد و خداوند انسان را به بسیاری از مخلوقات برتری داده است.

۴۲- آیه شریفه «ينبؤا الإنسانُ يومئذٍ بما قَدَّمَ وَ أَخْرَى»، ناظر بر کدام عالم است و آثار «ما تأخر» به چه معناست؟

۱) بزرخ - با این‌که فرد از دنیا رفته، پرونده عملش همچنان گشوده است.

۲) قیامت - با این‌که فرد از دنیا رفته، پرونده عملش همچنان گشوده است.

۳) بزرخ - این اعمال و آثار دنیایی آن، پیش از مرگ در پرونده اعمال فرد ثبت شده است.

۴) قیامت - این اعمال و آثار دنیایی آن، پیش از مرگ در پرونده اعمال فرد ثبت شده است.

۴۳- آیه شریفه «اليوم نَخْتَمُ عَلَى افواهِهِمْ وَ تَكَلَّمُنَا إِيَّيهِمْ وَ تَشَهَّدُ أَرْجُلَهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» و آیات مشابه آن به کدام واقعه قیامت اشاره دارد و چه مفهومی را بیان می‌کند؟

۲) حضور شاهدان و گواهان - تکلم اشیاء و جمادات

۱) زنده شدن همه انسان‌ها - تکلم اشیاء و جمادات

۴) حضور شاهدان و گواهان - گفتگوی خداوند با مجرمین

۳) زنده شدن همه انسان‌ها - گفتگوی خداوند با مجرمین

۴۴- آن‌جا که نامه عمل خود و حقیقت عمل و آن‌جا که گزارشی از عمل باشد، بهترتیب معیار نامه‌ها در ... و ... ترسیم می‌شود.

۴) دنیا - دنیا

۳) آخرت - آخرت

۲) آخرت - دنیا

۱) دنیا - آخرت

۴۵- در عرصه دوزخ، سخن «خود را ملامت کنید» را ... بیان می‌کند و علت آن، ... است.

۲) شیطان - عدم اجبار در کار شیطان و پذیرش دعوت از سوی انسان

۱) شیطان - عمر کافی برای هر انسان و عدم جبران مافات

۳) خداوند - عدم اجبار در کار شیطان و پذیرش دعوت از سوی انسان ۴) خداوند - عمر کافی برای هر انسان و عدم جبران مافات

۴۶- فرجام و ثمرة آشکار شدن خوردن مال یتیم به ناحق، در کدام عبارت شریفه بیان شده است؟

۱) «آن آذین یاکلون اموال الیتامی ظلماً»

۲) «آتما یاکلون فی بطونهم ناراً»

۳) «و سیصلون سعیراً»

۴) «الدّنیا مزرعة الآخرة»

۴۷- با توجه به معارف اسلامی، «پیمان با خدا برای رضای او» و «ازیابی کارها در پایان روز»، به ترتیب مربوط به کدام‌یک از راه‌های

ثابت‌قدم ماندن در مسیر تقرب به خدا است؟

۱) تصمیم و عزم برای حرکت - مراقبت

۲) عهد بستن با خدا - مراقبت

۳) عهد بستن با خدا - محاسبه

۴) تصمیم و عزم برای حرکت - محاسبه

۴۸- روایت شریف «ما احباب الله من عصاه» نفی و پاسخ کدام دیدگاه را به روشنی بیان نموده است؟

۱) اگر عشق از محدوده‌ی دنیا فراتر رود، انسان، دل به سرچشممه کمالات و زیبایی‌ها می‌سپارد.

۲) محبت سبب می‌شود انسان از خودمحوری درآید، خود را فراموش کند و ایثارگر شود.

۳) آدمی نفع‌پرست است و ایثار و از خودگذشتگی، با حیات دنیایی قابل جمع نیست.

۴) قلب انسان با خدا باشد کافی است، اعمال ظاهری و ظاهر انسان مهم نیست.

۴۹- کدام عبارت بیان‌گر یکی از راه‌های افزایش محبت به خداوند است؟

۱) ایثار و از خودگذشتگی همراه با دوری از منفعت‌طلبی و تحرک و چالاکی

۲) آکنده نمودن فضای دل از عطر محبت به خداوند و دوری از هرگونه نفرت قلبی

۳) خالی نمودن دل از هر گونه کینه و دشمنی و ابراز محبت به همه‌ی مخلوقات خداوند

۴) لبریز نمودن عالم از عشق به ذات حق و نفرت و بعض عملی نسبت به دشمنان خدا

۵۰- اگر از ما بپرسند: «پایه و اساس اسلام، با حفظ رتبه تقدم و تأخر چیست؟» می‌گوییم: ... و ... و ... است که بیان‌گر آن، جمله ... می‌باشد.

۱) تولی - تبری - «لا اله الا الله»

۲) تبری - تولی - «لا اله الا الله»

۳) تولی - تبری - «ایاک نعبد و ایاک نستعين»

۴) تبری - تولی - «ایاک نعبد و ایاک نستعين»

PART A: Vocabulary and Grammar

Directions: Questions 51-55 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases marked (1), (2), (3) and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

51- I can't write as well as you do, but actually I can write far ... Alex.

1) as good as	2) better
3) the best	4) better than

52- I have nothing in my mind to talk about at the moment, but I ... of many things at this time yesterday.

1) am thinking	2) am going to think
3) was thinking	4) will think

53- The waitress asked the old man ... to put out his cigarette or leave the restaurant.

1) especially	2) politely	3) naturally	4) hopefully

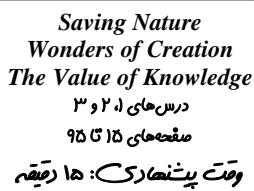
54- Everything she said was never right and really hard to believe. It was all her.... .

1) science	2) invention	3) medicine	4) action

55- By solving a lot of math problems you can ... your own analytical skills and logical abilities.

1) converse	2) identify	3) develop	4) interest

زبان انگلیسی (۱)

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

There are only a few scientists and inventors who are famous all over the world. They can help people by developing science and health. Their inventions and discoveries play a vital role in our life.

Many years ago, lots of people died because of strange diseases. No one knew the reason till the French chemist, Louis Pasteur, solved the problem. Louis Pasteur was born in 1822 in France. He got interested in science when he was a young boy. Interesting to know, he found that bacteria are living things, and they are the causes of some diseases. He is called the "pioneer of the germ theory". He could save many people by developing this theory.

Louis Pasteur was a hardworking man. He spent much time conducting experiments and researches. His memory will live on because of developing medicine. He died in 1895.

56- According to the passage, which sentence is true?

- 1) Pasteur was a lazy man.
- 2) Pasteur died in the second half of 19th century.
- 3) Pasteur died because of a strange disease.
- 4) He got interested in science when he was an old man.

57- We can understand from the passage that .... .

1) only French people are proud of Pasteur	2) Pasteur could cure all the diseases
3) Pasteur's theory developed medicine a lot	4) people forgot Pasteur after his death

58- The pronoun “they” in the second paragraph refers to .... .

1) diseases	2) bacteria	3) books	4) thing

59- The best title for the passage could be “...” .

1) The most famous scientists and inventors	2) Bacteria, the biggest human killers
3) Developing science and technology	4) A man to be proud of

60- The word “conduct” in the last paragraph is closest in meaning to .... .

1) do	2) observe	3) record	4) enjoy

ریاضی و آمار (۱)

کل فصل (۱) تا پایان فصل (۳) و
فصل (۴) درس (۱) و (۲)
صفحه‌ی (۱۰۴) تا (۱۰۶)

وقت پشت‌های ری:

۶۱- کدام عامل در تجزیه عبارت $y^2 + 3y - 10$ وجود دارد؟

$y + 2$ (۲)

$y - 5$ (۱)

$y + \frac{1}{2}$ (۴)

$y + 5$ (۳)

۶۲- در معادله درجه دوم $2x^3 + (1-m)x + 4m = 0$ مجموع ریشه‌ها برابر حاصل ضرب ریشه‌ها است. مقدار m کدام است؟

$-\frac{1}{3}$ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

$\frac{1}{3}$ (۲)

(۱)

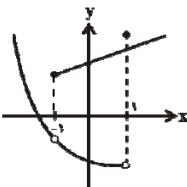
۶۳- مقدار k چقدر باید باشد تا جواب معادله $\frac{x+3}{x-3} - \frac{1}{x} = \frac{k}{x(x-3)}$ برابر با $x=1$ گردد؟

۴ (۴)

۲ (۳)

۶ (۲)

۳ (۱)

۶۴- نمودار زیر، مربوط به رابطه f است. کوچکترین محدوده‌ای از مقادیر x ‌ها، که با حذف آن رابطه f به یک تابع تبدیل می‌شود، کدام

است؟

$-1 \leq x < 1$ (۱)

$x > -1$ (۴)

$-1 < x \leq 1$ (۳)

$x < 1$ (۴)

۶۵- رأس سهمی به معادله $y = -x^2 + kx - 1$ قرار دارد. این سهمی از کدام نقطه می‌گذرد؟

(1, -3) (۴)

(1, 3) (۳)

(2, 7) (۲)

(-2, -11) (۱)

با تزدیک شدن به ایام امتحانات پایان ترم، تمرینات کتاب پر تکرار را حل کنید.

۶۶- بهترین روش جمع‌آوری داده در موضوعات الف، ب و پ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

الف) بهترین سریال نوروزی از نظر مردم که از شبکه‌های سیما پخش شده است.

ب) تعداد افرادی که در روز جمعه به یک رستوران مراجعه خواهند کرد.

پ) بررسی نرخ رشد باروری در سال ۹۵

۲) پرسشنامه - دادگان - دادگان

۱) پرسشنامه - دادگان - پرسشنامه

۴) مصاحبه - مشاهده - دادگان

۳) مصاحبه - مشاهده - پرسشنامه

۶۷- مقیاس اندازه‌گیری کدام‌یک از متغیرهای زیر با یکدیگر یکسان است؟

ب) تعداد دانش‌آموزانی که در کلاس حضور دارند.

الف) دمای هوای یک کلاس

ت) رتبه کنکور دانش‌آموزان در کلاس

پ) طول قد دانش‌آموزان در کلاس

۴) ب و پ و ت

۳) الف و ت

۲) ب و پ

۱) الف و ب

۶۸- در داده‌های ۷, ۸, ۹, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹ کدام گزینه صحیح است؟

۲) میانگین < مد > میانه

۱) میانگین = مد = میانه

۴) مد > میانه > میانگین

۳) میانه = مد > میانگین

۶۹- اگر در یک‌سری داده آماری به بزرگترین داده مقداری را اضافه کنیم، در این صورت کدام معیار الزاماً تغییر نمی‌کند؟

۴) نسبت میانگین به میانه

۳) میانگین

۲) میانه

۱) مد

۷۰- اگر میانگین داده‌های $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + 3$ باشد، میانگین داده‌های $2x_1 + 2x_2 + 2x_3 + 2x_4 + 1$ کدام است؟

$$2\bar{x} + \frac{1}{4}$$

$$2\bar{x} - \frac{3}{2}$$

$$2\bar{x} - 1$$

$$2\bar{x}$$

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

آزمون شاهد (گواه)

۷۱ - خلاصه‌شده عبارت $\left(x+3 + \frac{4}{x-2} \right) \div \left(2 + \frac{2}{x-2} \right)$ کدام است؟

$x + \frac{1}{2}$ (۴)

$\frac{1}{2}x + 2$ (۳)

$\frac{1}{2}x + 1$ (۲)

$\frac{1}{2}x - 2$ (۱)

۷۲ - در معادله درجه دوم $4x^3 + kx = 21$ ، اگر مجموع دو ریشه برابر ۲ باشد، ریشه بزرگتر کدام است؟

$\frac{7}{2}$ (۴)

$\frac{7}{4}$ (۳)

$\frac{3}{2}$ (۲)

$\frac{3}{4}$ (۱)

۷۳ - اگر رابطه $f = \{(n-1, m+n), (n-1, -1), (m, n-1), (m, 2n)\}$ کدام تابع باشد، در این صورت زوج مرتب‌های تابع f است؟

$f = \{(0, -1), (-2, -2)\}$ (۴)

$f = \{(-1, -2), (-2, 0)\}$ (۱)

$f = \{(-1, -2), (0, -2)\}$ (۴)

$f = \{(-2, -1), (0, -2)\}$ (۳)

۷۴ - اگر $f(x) = \sqrt{-x^2 + 4x + 12}$ آن‌گاه $f(2 + \sqrt{7}) - f(2)$ کدام است؟

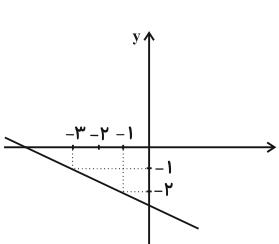
۲ (۴)

۱ (۳)

-1 (۲)

-2 (۱)

۷۵ - با توجه به نمودار تابع خطی، مساحت محصور بین نمودار و محورهای مختصات کدام است؟

$\frac{5}{2}$ (۱)

$\frac{25}{2}$ (۳)

$\frac{5}{4}$ (۲)

$\frac{25}{4}$ (۴)

-۷۶ اگر $S = xy = 12$ باشد، ماکسیمم کدام است؟

$$\frac{16}{3} \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

$$\frac{10}{3} \quad (2)$$

$$\frac{8}{3} \quad (1)$$

-۷۷ بر اساس نتیجه یک آزمایش «۵۵ درصد موش‌ها، در برابر یک ویروس خاص از بین می‌روند». در این آزمایش، جامعه‌ی آماری، ... و

روش به دست آوردن داده‌ها، ... می‌باشد.

(۲) تمام موش‌ها، دادگان

(۱) تمام موش‌ها، مشاهده

(۴) موش‌های آزمایش شده، دادگان

(۳) موش‌های آزمایش شده، مشاهده

-۷۸ در یک دانشکده که ۳۰۰ دانشجو دارد، نسبت تعداد دختران به کل دانشجویان $\frac{180}{300}$ است. در کلاس عربی، نسبت دختران به کل افراد

کلاس $\frac{20}{27}$ است و در کلاس ریاضی، این نسبت برابر با $\frac{17}{21}$ است. با توجه به متن ذکر شده و همچنین مفهوم پارامتر و آماره کدام

گزینه صحیح است؟

(۲) نسبت‌های $\frac{17}{21}$ و $\frac{20}{27}$ را آماره می‌گویند.

(۱) نسبت $\frac{180}{300}$ را آماره می‌گویند.

(۳) نسبت $\frac{120}{300}$ را آماره‌ای می‌گویند که تعداد پسران دانشکده را نشان می‌دهد.

$\frac{17}{21}$ را پارامتر می‌گویند.

-۷۹ در جدول فراوانی داده‌های دسته‌بندی شده زیر، اگر به تمام داده‌ها $1/5$ واحد اضافه شود، میانگین داده‌های جدید، برابر 10 می‌شود.

فراوانی دسته‌ی سوم کدام است؟

داده‌ها	۳	۷	۱۱	۱۵
فراوانی	۴	۵	a	۳

۶ (۴)

۵ (۳)

۴ (۲)

۳ (۱)

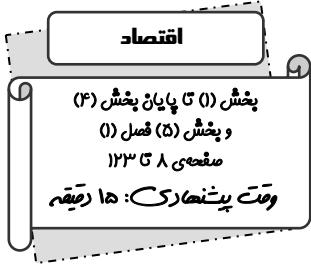
-۸۰ اگر مد منحصر به فرد داده‌های $12, 13, a - b, a - 2, 7, 6, 14, 13$ برابر 12 باشد، میانه داده‌های $6, 7, b, a, 6, 10, 14, 13$ کدام است؟

۹ (۴)

۸ (۳)

۶ (۲)

۷ (۱)

-۸۱- با توجه به منحنی‌های عرضه و تقاضای یک کالای خاص در بازار، کدام گزینه مبین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) عرضه‌کنندگان در قیمت ۴۰۰ ریال، چند کیلو کالا تولید می‌کنند و چه مازاد یا کمبودی در بازار وجود دارد و کدام عامل باعث پیش‌روی بازار این کالا به سوی تعادل می‌شود؟

ب) به ترتیب مقدار «قیمت تعادلی»، «تقاضای تعادلی» و «عرضه‌تعادلی» کدام است؟

ج) اگر کالای مورد نظر یک کالای ضروری باشد، آن‌گاه کشش قیمتی تقاضا چگونه خواهد بود؟

(۱) الف) ۸ کیلو - مازاد عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - کاهش قیمت، ب) ۵۰۰ ریال - ۶ کیلو -

۶ کیلو، ج) زیاد

(۲) الف) ۴ کیلو - کمبود عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - افزایش قیمت، ب) ۶۰۰ ریال - ۲ کیلو -

۸ کیلو، ج) کم

(۳) الف) ۴ کیلو - کمبود عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - افزایش قیمت، ب) ۵۰۰ ریال - ۶ کیلو -

کم، ج) زیاد

(۴) الف) ۸ کیلو - مازاد عرضه‌ای معادل ۴ کیلو - کاهش قیمت، ب) ۶۰۰ ریال - ۲ کیلو - ۸ کیلو، ج) زیاد

-۸۲- با توجه به اطلاعات جدول زیر، به ترتیب:

الف) میزان سپرده پس‌انداز

ب) میزان سپرده غیردیداری

ج) میزان بدھی بانک به مشتریانش چند میلیون واحد پولی است؟

۴۰ میلیون واحد پولی	حسابی که موجودی آن‌ها به محض این‌که مشتری مطالبه کند، باید به او یا هر کس دیگری که او بخواهد پرداخت شود.
۱۰ میلیون واحد پولی	حسابی که پول مشتری برای مدتی تقریباً طولانی در آن نگهداری می‌شود و مشتری تا زمان سرسید حق برداشت از آن را ندارد.
۲ برابر سپرده مدت‌دار	حسابی که پول مشتری برای مدتی نامعین در آن نگهداری می‌شود اما مشتری می‌تواند با مراجعت به بانک، موجودی این حساب را در هر زمان که بخواهد، دریافت کند.

(۱) الف) ۲۰۰، ب) ۳۰۰، ج) ۴۰۰

(۱) الف) ۵۰۰

(۲) الف) ۳۰۰، ب) ۴۰۰، ج) ۵۰۰

(۳) الف) ۷۰۰

-۸۳- به ترتیب عبارات کدام گزینه تکمیل کننده جاهای خالی زیر است؟

الف) کشور چین رتبه ... را در شاخص توسعه انسانی دارد.

ب) نرخ مرگ و میر نوزادان در کشور ایران ...، در کشور نروژ ... و در کشور چین ... در هر هزار تولد است.

ج) درآمد سرانه سالانه در بیش از ۵۰ کشور در حال توسعه فقیر از ... دلار کمتر است.

د) متوسط درصد نرخ باسادوی بزرگ‌سالان در ۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد به‌طور متوسط ... است.

ه) در سال ۲۰۱۵ تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس ... دلار و در سودان ... دلار بوده است.

(۱) الف) ۳۲، ب) ۴۱/۵، ۱۴/۴-۶-۶۱/۵، ج) ۱۴/۴-۶-۶۱/۵، ه) بیش از ۶۲۴۴۸- حدود ۱۰۷۰

(۲) الف) ۹۰، ب) ۱۴/۴-۲/۳-۱۴/۴، ج) ۱۰/۹-۲/۳-۱۴/۴، د) نزدیک به ۱۰۰ درصد، ه) بیش از ۸۰۶۷۵- حدود ۲۲۱

(۳) الف) ۹۰، ب) ۱۴/۴-۲/۳-۱۴/۴، ج) ۱۰/۹-۲/۳-۱۴/۴، د) ۴۰۰۰، ۵۷/۱، ه) بیش از ۸۰۶۷۵- حدود ۲۲۱

(۴) الف) ۳۲، ب) ۱۴/۴-۶-۶۱/۵، ج) ۱۴/۴-۶-۶۱/۵، د) نزدیک به ۱۰۰ درصد، ه) بیش از ۶۲۴۴۸- حدود ۱۰۷۰

بر روی مفاهیم عرضه و تقاضا و مسائل آن تمرین و تکرار زیادی داشته باشید در این راه تمرین‌ها و سوالات کتاب جامع اقتصاد کانون یاری گر شماست.

-۸۴- با توجه به جدول مالیاتی زیر:

- الف) مالیات پرداختی ماهیانه توسط فرد اول که در ماه ۱,۳۸۰,۰۰۰ تومان درآمد دارد، چند تومان است؟
ب) مانده خالص ماهیانه فرد دوم که در ماه ۱,۵۶۰,۰۰۰ تومان درآمد دارد، چند تومان است؟ (نرخ مالیاتی مورد محاسبه، نرخ تصاعدی است.)

نرخ مالیاتی	میزان درآمد	
% ۷ با نرخ	درآمدهای تا ۶۰۰,۰۰۰ تومان	۲۰۲,۸۰۰ - ۱۴۲,۹۰۰ (۲)
% ۹ با نرخ	درآمدهای تا ۱,۰۰۰,۰۰۰ تومان	۱,۳۵۷,۲۰۰ - ۱۴۲,۹۰۰ (۳)
% ۱۱ با نرخ	درآمدهای تا ۱,۴۰۰,۰۰۰ تومان	۲۰۲,۸۰۰ - ۱۵۱,۸۰۰ (۴)
% ۱۳ با نرخ	درآمدهای تا ۱,۸۰۰,۰۰۰ تومان	۱,۳۵۷,۲۰۰ - ۱۵۱,۸۰۰ (۱)

-۸۵- جزء دوم و سوم کدام گزینه از مالیات‌های غیرمستقیم است؟

- (۱) مالیات بر دارایی و ثروت - مالیات بر نقل و انتقالات دارایی - حقوق و عوارض گمرکی
(۲) مالیات بر درآمد - عوارض - مالیات بر دارایی و ثروت

(۳) مالیات بر فروش - مالیات بر درآمد - مالیات بر نقل و انتقالات دارایی

(۴) حقوق و عوارض گمرکی - مالیات بر فروش - مالیات بر دارایی و ثروت

-۸۶- کدام گزینه می‌بین پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- الف) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم چیست؟

ب) چیزی می‌تواند انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرآیند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند؟

(۱) الف) به کارگیری یک نظام کارآمد مالیاتی و توزیع مجدد درآمد، (ب) توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر

(۲) الف) توامندسازی افراد بهویشه مولد کردن آنها، (ب) توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر

(۳) الف) به کارگیری یک نظام کارآمد مالیاتی و توزیع مجدد درآمد، (ب) اعمال سیاست‌هایی به منظور بهبود وضع نامطلوب زندگی

(۴) الف) توامندسازی افراد بهویشه مولد کردن آنها، (ب) اعمال سیاست‌هایی به منظور بهبود وضع نامطلوب زندگی

-۸۷- هر یک از عبارات زیر به ترتیب با کدام‌یک از اهداف دولت در اقتصاد مرتبط می‌باشد؟

الف) دولتها سعی می‌کنند با افزایش ظرفیت تولیدی و امکانات کشور، رونق اقتصادی (و رفاه مردم) را نسبت به گذشته بیشتر کنند.

ب) دولتها با توجه به ضرورت مقابله با فقر، معمولاً به طراحی و اجرای سیاست‌هایی می‌پردازنند که بتواند ابعاد فقر را در جامعه محدود کند.

ج) دولتها برای رسیدن به این هدف، می‌کوشند زمینه رونق اقتصادی را فراهم آورند.

(۱) ثبات قیمت‌ها - اشتغال کامل - بهبود وضع توزیع درآمد (۲) رشد و پیشرفت اقتصادی - بهبود وضع توزیع درآمد - اشتغال کامل

(۳) رشد و پیشرفت اقتصادی - ثبات قیمت‌ها - اشتغال کامل - بهبود وضع توزیع درآمد

-۸۸- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

الف) حقوق و مزایای تمام کارکنان و کارمندان ادارات دولتی و کارمندان و بازنشستگان از هزینه‌های اداری دولت است.

ب) در قانون بودجه علاوه بر ماده واحده و تبصره‌های بودجه هر دستگاه نیز جداگانه و به ریز مواد وجود دارد.

ج) بسیاری از دانشمندان اقتصاد معتقدند که باید تمامی هزینه‌های تربیت نیروی انسانی را به عنوان هزینه - نه فقط هزینه‌های ساخت مدارس و دانشگاه‌ها و بیمارستان‌ها - سرمایه‌گذاری منظور کنیم.

د) تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات شرکت‌های دولتی به استثنای بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و برخی سازمان‌های توسعه‌ای به حساب‌های معروف شده از سوی خزانهداری کل کشور واریز می‌شود.

ه) بهدلیل اهمیت و جایگاه خزانهداری، اصل ۵۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی به این موضوع اختصاص یافته است.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

-۸۹- امروزه کشورها و سازمان‌هایی در زمینه تجارت جهانی نسبت به سایرین موفق‌ترند که ...

(۱) بتوانند با اطلاع از بازارهای کشورهای دیگر اقدام به تولید کالاهای مورد نیاز آنان نمایند.

(۲) از نیروهای متخصص و آموزش دیده بیشتری برخوردار باشند.

(۳) ضمن شناسایی و افزایش توانمندی‌های تولیدی خود، از فرصت‌های بین المللی نیز استفاده کنند.

(۴) بتوانند با توجه به مزیت نسبی خود، کمیت و کیفیت کالاهای خود را نیز افزایش دهند.

-۹۰- کدام‌یک از فواید جانبی تجارت بین‌الملل برای «تولیدکنندگان» و «مصرف‌کنندگان» نیست؟

(۱) واردات کالاهای خارجی به مصرف‌کنندگان امکان می‌دهد که از کالاهای گوناگون و ارزان استفاده کنند.

(۲) با صادرات کالا به خارج از کشور، مصرف‌کنندگان ارز لازم جهت پرداخت بهای کالاهای ضروری وارداتی را به دست می‌آورند.

(۳) ادامه‌کار بسیاری از تولیدکنندگان به وارد کردن ماشین‌آلات و لوازم یدکی یا مواد اولیه از دیگر کشورها بستگی دارد.

(۴) بازارهای داخلی نامحدود است، به همین دلیل تولیدکنندگان از طریق واردات می‌توانند به بازارهای وسیع‌تری دسترسی پیدا کنند.

۹۱- ویژگی ذکر شده در کدام گزینه در شعر زیر دیده نمی شود؟

«فریدون به خورشید بر برد سرا کمر تنگ بستش به کین پدر
برون رفت خرم به خرداد روز / به نیکاختر و فال گیتی فروز
سپاه انجمن شد به درگاه او / به ابر اندر آمد سرگاه او
به پیلان گردون کش و گاومیش / سپه را همی توشه بردند پیش
کیانوش و پرمايه بر دست شاه / چو کهتر برادر و را نیکخواه
همه ، فت منزا ، به منزا ، حه باد / سه ، به : کنه دله ، به : داد

- ۱) واقع‌گرا و حماسی بودن شعر
۲) استفاده از تشییه (از نوع حسی)
۳) استفاده از دو نشانه برای یک متمم
۴) استفاده از قالب قصیده

۹۲- کدام پک از عبارت‌های زیر درباره زبان و ادبیات فارسی پیش از اسلام نادرست است؟

- (۱) زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود.

(۲) زبان پارتی، در دوره ساسانیان رایج بود و تا اوایل دوره اسلامی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است.

(۳) زبان‌های ایرانی به سه دسته عمده تقسیم می‌شود: فارسی باستان، فارسی میانه و فارسی نو.

(۴) زبان فارسی باستان در دوره هخامنشیان رایج بود.

٩٣- قاعدة قافية كدام بيت متفاوت است؟

- ۱) چون کسی کو از مرض گل داشت دوست / گرچه پندارد که آن خود قوت اوست
۲) ور سوالات را بسی فایده هاست / پس جهان بی فایده آخر چراست
۳) کشت نو کارید بر کشت نخست / این دوم فانی است و آن اول درست
۴) ای صبا گر بگذری بر ساحل رود ارس / بوسه زن بر خاک آن وادی و مشکین کن نفس
۹۴- با توجه به کالبدشکافی، شعر، کدام گزینه در مورد دل شعر زیر نادرست است؟

۹۴- با توجه به کالبدشکافی شعر، کدام گزینه در مورد شعر زیر نادرست است؟

«کنون تا چه داری بیار از خرد / که گوش نیوشنده زو بر خورد
خرد بهتر از هر چه ایزد بداد / ستایش خرد را به از راه داد
خرد رهنمای و خرد دل گشای / خرد دست گیرد به هر دو سران
زو شادمانی و زویت غمی است / و زویت فرونی و زویت کمی او
کسی کاو خرد را ندارد ز پیش / دلش گردد از کرده خویش ریش
هشیما، دیوانه خواند و، اهمان، خویش، بگانه داند و، اه»

- (۱) کاربرد واژه‌های «وندی»، «مرکب» و «ساده»
  - (۲) وجود واژگان کهن و کاربردهای تاریخی
  - (۳) روان بودن و سادگی زبان شعر و به کاربردن ضمیر شخصی برای غیر انسان
  - (۴) وجود آرایه تقاد و نبودن آرایه کتابه

۹۵- هنگام خواندن بیت کدام گزینه، حذف همزه پیشتر صورت گرفته است؟

- (۱) امشب سبکتر می‌زنند این طبل بی‌هنگام را / یا وقت بیداری غلط بوده است مرغ بام را
  - (۲) سعدی علم شد در جهان صوفی و عامی گو بدان / ما بتپرسنی می‌کنیم آن گه چنین اصنام را
  - (۳) گر پای بر فرق نهی تشریف قربت می‌دهی / جز سر نمی‌دانم نهادن عذر این اقدام را
  - (۴) دلیندم آن بیمان غسل منظور چشم آرام دل / نه، نه، دلاماش مخوان کز دل بیدر آرام را

در پاسخ به سوالات سیک‌شناسی، عجله نکنید. متن را حداقل دو بار خوانید و درگ درستی، از مفهوم و نتیجه آن بدهست آورید و سپس یاسخ دهید.

۹۶- در کدام گزینه ویژگی فکری سبک عراقی مشهود نیست؟

- (۱) آبی است ایستاده در این خانه مال و جاه / این آب ناروان شما نیز بگذرد
- (۲) در فریب‌آباد گیتی چند باید داشت حرص / چشمان چون چشم نرگس دست چون دست چنار
- (۳) نرگس فکنده سر چو زر چشم او پر است / دست گشاده دارد از آن سر کشد چنار
- (۴) من ز نور پیر واله، پیر در معشوق محو / او چو آیینه یکی رو، من دو سر چون شانه‌ای

۹۷- تعداد هجاهای بلند کدام مصراج دو برابر تعداد هجاهای کوتاه آن است؟

- (۱) چه کنم گر به رکابش نروم
- (۲) بسی پادشاهی کنم در گدایی
- (۳) بباید سپردن به دیگر کسی
- (۴) اگر دشنام فرمایی و گر نفرین دعا گویم

۹۸- نوع نثر در همه گزینه‌ها بهجز گزینه ... یکسان است.

(۱) به اعتماد مکنت خویش از محنت درویش نپرسند و از خدا نترسند.

(۲) نشنیدهای که گفته‌اند خانه دوستان بروب و در دشمنان مکوب.

(۳) الهی تو منزلی و دوستان تو راه، پس نه دل عذرخواه است و نه زبان کوتاه.

(۴) و آن اولی تر که خردمند نفس خطیر و عمر عزیز را فدای مرداری بسیار خصم نگرداند.

۹۹- با توجه به کالبدشکافی متن زیر کدام گزینه نادرست است؟

«سقراط را شنیدم که همی‌بردند تا بکشندش که وی را الحاج کردند که بتپرست شو. وی گفت: معاذله که من صنع صانع خویش را پرستم، ببردنش تا بکشند. پس وی را پرسیدند که ای حکیم اکنون دل خویش به کشتن نهادی بگو تا تو را کجا دفن کنیم؟ سقراط تبسم کرد و گفت: اگر چنان باشد که مرا بازیابید هر کجا که شما را باید دفن کنید؛ که آن من نباشم چه قالب من باشد.»

- (۱) کاربرد قدیمی افعال نظیر ماضی استمراری
- (۲) بهره‌گیری از آرایه‌هایی هم‌چون سجع و تلمیح
- (۳) بیان ارزشمند بودن روح آدمی در مقابل جسم
- (۴) استفاده از واژگان غیر ساده

۱۰۰- تعداد هجاهای کوتاه بیت زیر با کدام بیت برابر است؟

«جهان را بدیدم و فایی ندارد / جهان در جهان آشنای ندارد»

- (۱) باده ده آن یارِ قبح باره را / یارِ ترش روی شکرباره را
- (۲) زهی سرچشم‌های کز فر جوشش / بجوشد هر دمی از عین جان، آب
- (۳) بنشسته‌ام من بر درت تا بو که برجوشد وفا / باشد که بگشایی دری گویی که برخیز اندرآ
- (۴) در این سرای بی کسی کسی به در نمی‌زند / به دشت پر ملال ما پرنده پر نمی‌زند

۱۰۱- ویژگی ذکرشده در کدام گزینه در ایات زیر مشهود نیست؟

«سرو در باغ نشانند و تو را بر سر و چشم / گر اجازت دهی ای سرو روان بنشانم»

عشق من بر گل رخسار تو امروزی نیست / دیر سال است که من بلبل این بستانم»

(۱) وجود کلمات غیرساده از نظر ساختمان در قلمرو زبانی

(۲) کاربرد مسائل علم بیان در قلمرو ادبی

(۳) بهره‌گیری از سطح آوایی و موسیقایی در قلمرو ادبی

(۴) بیان مفاهیم طبیعت‌گرایی در قلمرو فکری

۱۰۲- در همه گزینه‌ها به جز بیت گزینه ... به ویژگی‌های «بلاغت» و سخن بلیغ اشاره شده است.

(۱) باید ساختن در هر مقامی / که باشد هر مقامی را کلامی

(۲) نه دائم در سخن باش و نه صامت / گهی خاموش باش و گاه بخروش

(۳) هر که او با تو کند گفت و شنود / هم زبان کودکی باید گشود

(۴) کودکی را دیدی ای بالغ‌نظر / کو بود از معنی خود بی خبر

۱۰۳- خط عروضی کدام مصراع در مقابل آن صحیح است؟

(۱) بضاعت نیاوردم آلا امید (بضاعت نیاورد ملا امید)

(۲) ناله‌ای دارم کش از دل گر برآرم بگسلد (نالی بی دارم کیش دل گر برآرم بُگسلد)

(۳) سیمرغ ما چه لایق زاغ آشیان توست (سیمرغ ما چ لایق زاغ‌اشیان توست)

(۴) وین کشته رها کن که در او گله چریده‌ست (وین کیشت زها کن کی درو گله چریدست)

۱۰۴- با توجه به ویژگی‌های نثر موزون، عبارت کدام گزینه جزء این نوع نثر نیست؟

(۱) روز آدینه عید مؤمنان است و موسم تائیان و میعاد آشتی جویان است و روز حج درویشان است.

(۲) در نگردید به این بندگان من، سوختگان در راه من، مشتاقان درگاه من از چهار گوشۀ عالم، روی به خانه ما نهاده، راه دور و دراز در پیش گرفته، جان

شیرین فدا کرده.

(۳) چون درین آیات تأمل کنند و عجائب حکمت بینند، بهار توحید از دل‌های ایشان سر بر زند، درخت معرفت به بار آید، نرگس خلوت روید، یاسمن

سوق بر دهد.

(۴) سپاس و ستایش مر خدای را که بدایع ابداع در عالم کون و فساد پدید آورد و آدمیان را به فضیلت نطق و مزیت عقل از دیگر حیوانات ممیز گردانید و

از برای هدایت و ارشاد رسولان فرستاد.

۱۰۵- وزن و لحن کدام بیت، حالت شادی و نشاط درونی را به خواننده منتقل نمی‌کند؟

(۱) ای سرخوشان ای سرخوشان آمد طرب دامن کشان / بگرفته ما زنجیر او بگرفته او دامن ما

(۲) در دو جهان لطیف و خوش همچو امیر ما کجا / ابروی او گره نشد گه که دید صد خطا

(۳) صبا به لطف بگو آن غزال رعناء / که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را

(۴) ای نفس خرم باد صبا / از بر یار آمده‌ای مرحبا

۱۰۶-در بیت کدام گزینه، هجای کشیده وجود ندارد؟

(۱) چرخ بر گرد تو دانی که چسان می‌گردد / همچو شهباز که بر گرد کبوتر گردد

(۲) ماه چون شب شود، از جای به جایی حیران / پی کیخسرو و دارا و سکندر گردد

(۳) هر نفس کز تو برآید، چو نکو درنگری / آز تو بیشتر و عمر تو کمتر گردد

(۴) این سبک خنگ بی‌آسایش بی‌پا تازد / وین گران‌کشتی بی‌رهبر و لنگر گردد

۱۰۷-در همه گزینه‌ها به جز ... رایج‌ترین انواع شعر فارسی در قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم آمده است.

(۱) یکی پهلوان بود دهقان نژاد / دلیر و بزرگ و خردمند و راد

(۲) جان ملوک را فزع آید ز تیغ تو / جاه ملوک را حسد آید ز جاه تو

(۳) شو خرد را جسم ساز و عقل رعنای را بسوز / تیغ محو اندرا سرای نفس استکبار زن

(۴) چندان که جهان است ملک شاه جهان باد / با دولت پاینده و با بخت جوان باد

۱۰۸-کدام گزینه درباره زبان و ادبیات در قرن چهارم و اوایل قرن پنجم نادرست است؟

(۱) شاعران این عصر به واقعیت‌های درونی توجه داشته و مفاهیم ذهنی‌شان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.

(۲) یکی از علل ورود اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی زبان عربی به زبان دری، ترجمة متون عربی بود.

(۳) در این دوره، ابوعلی سینا در همه علوم روزگارش تبحر داشت. او به زبان فارسی و عربی شعر می‌سرود.

(۴) کسایی مروزی نخستین شاعری بود که در شعر حکمی و اندرزی قرن چهارم، قصیده تمام و کمال سرود.

۱۰۹-همه گزینه‌ها به جز گزینه ... صحیح است.

(۱) کتاب تاریخ الرسل و الملوك نوشته محمد بن جریر طبری است.

(۲) پس از سقوط دولت ساسانی و از دست رفتمن استقلال سیاسی ایران، ایرانیان در چهار قرن نخست هجری به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دادند.

(۳) خط‌فارسی مراحلی را در قالب خط‌های الفبایی میخی، اوستایی و پهلوی سپری کرده است.

(۴) در زمان سامانیان، بخارا عمده‌ترین مرکز فرهنگی بهشمار می‌آمد.

۱۱۰-متن زیر برگرفته از کدام اثر است؟

«این کتاب را بیاورند از بغداد، نبشه به زبان تازی؛ پس دشخوار آمد خواندن این کتاب، امیر سید ابوالمظفر ابوصالح منصور، علمای

ماوراء‌النهر را گرد کرد و از ایشان فتوای کرد که روا باشد که ما این کتاب را به زبان پارسی گردانیم ....»

(۴) ترجمه تفسیر طبری

(۳) شاهنامه ابومنصوری

(۲) تاریخ بلعمی

(۱) تفسیر طبری

**تاریخ (۱) ایران و جهان
باستان**

درس (۱) تا پایان درس (۲)

صفحه‌ی ۲ تا ۷

وَقْتِ پُيَّشْنَهَارَى: ۱۰ رَجَعَ

۱۱۱- پادشاهان هخامنشی و بهویژه ... ادعا می‌کردند که به خواست اهورمزا به مقام پادشاهی رسیدند. کار اصلی دبیران در دوره ساسانی نگارش ... بود و وجود قشرهای سه‌گانه آریایی در آغاز، معرف نوعی ... به شمار می‌رفت و جشن ... عبارت بودند از شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت در شش وقت معین از ماههای سال برگزار می‌شد.

(۱) کورش - خدای نامک - نوعی نظام طبقاتی کاستی - سده

(۲) داریوش یکم - فرمان‌ها و نامه‌ها - تقسیم کار و دسته‌بندی حرفه‌ای - گاهنبارها

(۳) کورش - فرمان‌ها و نامه‌ها - تقسیم کار و دسته‌بندی حرفه‌ای - گاهنبارها

(۴) داریوش یکم - خدای نامک - نوعی نظام طبقاتی کاستی - سده

۱۱۲- صحیح و غلط بودن گزاره‌های زیر در کدام گزینه ذکر شده است؟

الف) شواهد باستان‌شناسی دلالت بر آن دارد که نخستین انسان‌واره‌ها حدود ۴ میلیون سال پیش در علفزارهای آسیا می‌زیستند و بعدها گروههایی از آنان به اروپا و آفریقا کوچ کردند.

ب) در عصر پارینه‌سنگی، انسان علاوه بر اینکه فن ساخت ابزارها و ظروف سنگی را ترقی داد، با ابداع چرخ سفال اقدام به تولید ظروف گلی کرد و با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شد.

ج) مهم‌ترین اثر بر جا مانده در باره عقاید آراییان هند، سروده‌هایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان «وداها» است و کهن‌ترین بخش وداها، «ریگ ودا» نام دارد.

د) در دوران سلسله‌هان، آیین بودا به چین راه یافت و به تدریج در کنار آیین کنفوشیوس و دیگر آیین‌ها، مورد پذیرش بخشی از مردم چین قرار گرفت.

(۱) چین

(۲) ایران

(۳) مصر

۱۱۳- کدام گزینه پاسخ صحیح سؤال‌های زیر است؟

الف) سلوکوس پس از چند سال فرمانروایی، پایتخت خود را به کدام شهر منتقل کرد؟

ب) اولین پایتخت اشکانیان کدام شهر بود؟

پ) چه کسی از خاندان ساسانی، در پارس اعلام استقلال کرد؟

ت) چه کسی با پشتیبانی بزرگان، هرمز چهارم را از قدرت برکنار نمود؟

ث) نقش بر جسته خسروپرویز در کجا واقع شده است؟

(۱) سلوکیه - نسا - بابک - بهرام چوبین - طاق بستان، کرمانشاه

(۲) انتاکیه - نسا - بابک - بهرام چوبین - نقش رستم، فارس

(۳) سالنامه‌های شاهان آشوری - اردشیر سوم - مهرداد یکم

۱۱۴- نام مادها برای اولین بار در ... آمده است و در دوران فرمانروایی ... مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد و در زمان فرمانروایی ... قلمرو اشکانیان به نهایت وسعت خود رسید.

(۱) تاریخ هرودت - اردشیر سوم - مهرداد دوم

(۲) تاریخ هرودت - اردشیر دوم - مهرداد یکم

(۳) سالنامه‌های شاهان آشوری - اردشیر سوم - مهرداد دوم

(۴) سالنامه‌های شاهان آشوری - اردشیر سوم - مهرداد یکم

۱۱۵- چرا داریوش بزرگ در تاریخ ایران از اهمیت و شهرت فوق العاده‌ای برخوردار است و پس از مرگ مشکوک کمبوجیه، داریوش یکم چگونه به قدرت رسید؟

(۱) دفع حملات قبایل صحراء‌گرد سکایی - از طریق دستیابی به تمامی سرزمین‌های آسیای صغیر و با فرونشاندن شورش‌های داخلی و برقراری نظم و امنیت

(۲) فرو نشاندن شورش‌های داخلی - از طریق دستیابی به تمامی سرزمین‌های آسیای صغیر و با فرونشاندن شورش‌های داخلی و برقراری نظم و امنیت

(۳) ایجاد تشکیلات نوین اداری، نظامی و اقتصادی - از طریق همراهی تعدادی از سران خاندان‌های بزرگ پارسی و سرکوب کردن گوماته مغ و دیگر شورشیان و مدعیان قدرت

(۴) برقراری آرامش و امنیت در سرتاسر شاهنشاهی هخامنشی - از طریق همراهی تعدادی از سران خاندان‌های بزرگ پارسی و سرکوب کردن گوماته مغ و دیگر شورشیان و مدعیان قدرت

۱۱۶- کدام یک از عبارت‌های زیر از ویژگی‌های منابع دست اول تحقیق تاریخ ایران در دوران استان نیست؟

- (۱) ابعاد مختلف دانش، فنون، مهارت‌ها و خلاقیت‌های ایرانیان را در این عصر آشکار می‌سازد.
- (۲) عمدتاً شامل انواع مختلفی از کتاب‌ها، مقاله‌ها، پایان نامه‌های تحصیلی و طرح‌های پژوهشی می‌شود.
- (۳) شامل تمامی آثار مادی و دست‌ساخته‌هایی می‌شود که از ایرانیان استان بر جای مانده است.
- (۴) حاوی اطلاعات ارزشمندی دربارهٔ وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایران استان هستند.

۱۱۷- چه عاملی دین، فرهنگ، خط و زبان اسلامی‌ها را تحت تأثیر قرار داد و سرانجام آن‌ها در چه زمانی و بر اثر کدام عامل دچار فروپاشی شدند؟

- (۱) لشکرکشی پادشاهان ایلام به بین النهرین - قرن ۷ ق.م - حملات پی‌درپی سومریان
- (۲) ارتباط‌های سیاسی و تجاری ایلام با دیگر مناطق فلات ایران که موجب شکل‌گیری روابط فرهنگی میان آنها شده بود - قرن ۶ ق.م - حملات پی‌درپی سومریان
- (۳) لشکرکشی پادشاهان ایلام به بین النهرین - قرن ۶ ق.م - یورش ویرانگر آشوریان
- (۴) ارتباط‌های سیاسی و تجاری ایلام با دیگر مناطق فلات ایران که موجب شکل‌گیری روابط فرهنگی میان آنها شده بود - قرن ۷ ق.م - یورش ویرانگر آشوریان

۱۱۸- کدام گزینه پاسخ صحیح سوال‌های زیر است؟ (بهترین)

الف) در کدام گاهشماری برای رفع اختلاف زمانی، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند؟

ب) مبدأ کدام گاهشماری به تخت نشستن هر پادشاه است و ماهها و روزهای هر ماه چگونه نام‌گذاری شده بود؟

پ) شیوه تاریخ نگاری نوین بر چه اساسی، بود؟

- (۱) قمری، خورشیدی - گاهشماری جلالی، با اسمی حیوانات - ثبت و ضبط حوادث تاریخی، شرح زندگانی شاهان و امور سیاسی و نظامی
- (۲) هجری، قمری - گاهشماری بابلی، با اسمی حیوانات - سنجش دقیق منابع، توجه به تاریخ شناسی و توصیف شرح زندگانی شاهان
- (۳) خورشیدی، قمری - گاهشماری اوستایی، با اسمی ایزدان و فرشتگان - سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان بردازی
- (۴) اوستایی - گاهشماری اوستایی، با اسمی ایزدان و فرشتگان - تمرکز بر بیان حوادث سیاسی، نظامی و مسافرت‌ها

۱۱۹- بهترین «آغاز روسانشینی» و «بداع خط و نگارش» در کدام دوره تاریخی اتفاق افتاد و کدام گزینه مربوط به تصویر زیر است؟

- (۱) دوره نوستنی و دوره فراپارینه سنگی - بقاوی شهر پمپئی در ایتالیا
- (۲) دوره مس و سنگ و دوره فراپارینه سنگی - آرامگاه توتنخامون فرعون مصر
- (۳) دوره نوستنی و دوره مفرغ - آرامگاه شی‌هوانگ‌تی، امپراتور چین باستان
- (۴) دوره مس و سنگ و دوره مفرغ - آرامگاه شی‌هوانگ‌تی، امپراتور چین باستان

۱۲۰- پاسخ سوالات زیر، در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

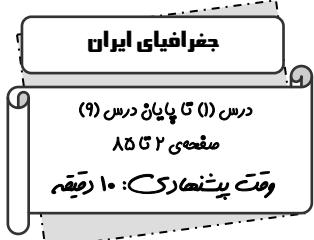
الف) برجسته‌ترین دستاوردهای هنری تمدن روم، در کدام هنر تبلور یافت؟

ب) دین مسیحیت در زمان کدام امپراتور رونق بی‌سابقه‌ای یافت؟

ج) در زمان کدام پادشاه، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد؟

- (۵) در اوایل فرمانروایی چه کسی اعراب مسلمان به ایران حمله و در چند جنگ بزرگ مانند قادسیه، جولا و نهاؤند، سپاه ساسانی را مغلوب کردند؟

- (۱) نقاشی و معماری - آگوستوس - شاپور یکم - خسرو پرویز
- (۲) معماری و مجسمه‌سازی - کنستانتین - قباد یکم - یزدگرد سوم
- (۳) نقاشی و معماری - آگوستوس - قباد یکم - خسرو پرویز
- (۴) معماری و مجسمه‌سازی - کنستانتین - شاپور یکم - یزدگرد سوم

۱۲۱- بهترتب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر، در کدام گزینه آمده است؟

- الف) «بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها» و «دلالت بر ماهیت هر پدیده یا مسئله» بهترتب با کدامیک از سوالات اساسی در جغرافیا پاسخ داده می‌شود؟
- ب) «پردازش اطلاعات» چندمین مرحله یک پژوهش جغرافیایی است؟
- پ) «پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق» چه نامیده می‌شود؟
- ت) کدام مورد از جمله ابزارهای گردآوری اطلاعات به روش کتابخانه‌ای است؟

(۱) چه موقع و چرا - چهارمین - نظریه - تصویر ماهواره‌ای

(۲) چطور و چه چیز - پنجمین - فرضیه - مشاهده

(۳) چطور و چه چیز - چهارمین - فرضیه - عکس هوایی

۱۲۲- آریایی‌ها از شمال دریای خزر به علت ... و ... به سمت جنوب دریای خزر مهاجرت کردند و پس از ورود آریاییان به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی ... را «ویس» و آبادی ... ترا را «گنو» می‌نامیدند. در هر کشوری هرم سنی به ... کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت آن کشور آشنا شوند.

(۱) سرما - از دست دادن چراغ‌ها - کوچک - بزرگ - برنامه‌ریزان

(۲) کمبود غذا - شرایط سخت آب و هوایی - بزرگ - کوچک - سیاستمداران

(۳) کمبود غذا - شرایط سخت آب و هوایی - کوچک - بزرگ - سیاستمداران

(۴) سرما - از دست دادن چراغ‌ها - بزرگ - کوچک - برنامه‌ریزان

۱۲۳- هر یک از عبارات زیر بهترتب کدام موقعیت جغرافیایی را بیان می‌کند؟

الف) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدل نیمکره شمالی واقع شده است.

ب) دانش‌آموزی که در ردیف پنجم ستون اول کلاس نشسته است.

پ) ایران با کشورهای ترکمنستان، عراق و پاکستان همسایه است.

ت) ایران در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه هرمز و دریای خزر واقع شده است.

(۱) مطلق - نسبی - نسبی - مطلق

(۲) مطلق - مطلق - نسبی - نسبی

(۳) نسبی - مطلق - نسبی - مطلق - مطلق

۱۲۴- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه بهترتب آمده است؟

الف) اینکه «با افزایش ارتفاع، دما کاهش می‌یابد» یک موضوع آب و هواشناسی است.

ب) کارتوگرافی از داده‌های علم «علوم فضایی» است و در شاخه «فنون جغرافیایی» قرار دارد.

پ) پیدایش نهایی ناهمواری‌های ایران به اواخر دوران سوم زمین‌شناسی (سنوزوئیک) مربوط است.

ت) واژه جغرافیا برای اولین بار توسط اراتوستن دانشمند مصری ارائه شد.

ث) شمال استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان، منطقه کوهستانی مرکزی نامیده می‌شود.

(۱) غ - غ - ص - غ   (۲) غ - غ - ص - غ - ص   (۳) ص - غ - ص - غ - ص   (۴) ص - غ - ص - غ - ص

۱۲۵- بهترتب کدامیک از جلگه‌های زیر در سمت شمال و سمت جنوب ایران واقع شده است و رشته کوه زاگرس از برخورد کدام صفحه‌ها به وجود آمده است؟

(۱) جلگه مغان - جلگه میاندوآب - برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه ایران

(۲) جلگه مغان - جلگه میناب - برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا

(۳) جلگه باهوکلات - جلگه خوزستان - برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا

(۴) جلگه گرگان - جلگه میاندوآب - برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه ایران

در مباحث این آزمون تقسیمات کشوری در ایران، سابقه‌ی آن و سکونتگاه‌های شهری و روستایی حائز اهمیت است. آنچه سکونتگاه‌ها را مورد توجه قرار می‌دهد، انواع و شکل سکونتگاه‌ها است.

۱۲۶- بهترتبه‌ی هر یک از دشت‌های «نهاوند و ماهی دشت کرمانشاه» چگونه به وجود آمده‌اند و چرا در اطراف خط استوا کمریند کم‌شار حاره‌ای

تشکیل می‌شود؟

- (۱) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها - بهدلیل سنگینی و فرونشینی هوا
- (۲) حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها - بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - بهدلیل سنگینی و فرونشینی هوا
- (۳) بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها - بهدلیل گرم بودن و صعود هوا
- (۴) حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها - بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست - بهدلیل گرم بودن و صعود هوا

۱۲۷- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با توده‌های هوا که در طول سال وارد ایران می‌شوند، نادرست است؟

- (۱) توده هوای سرد و خشک سیبری در دوره سرد سال وارد ایران شده و باعث سردی و خشکی هوا در زمستان و موجب بارش در سواحل خزر می‌شود.
- (۲) توده هوای مرطوب موسمی در برخی سال‌ها در دوره سرد از اقیانوس هند به ایران نفوذ و موجب باران‌های سیلانی در جنوب شرق ایران می‌شود.
- (۳) توده هوای مرطوب غربی که رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل و برف و باران به همراه دارد.
- (۴) توده هوای سودانی گاهی در دوره سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد و باعث بارندگی می‌شود.

۱۲۸- پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟ (بهترتبه)

الف) بیشترین و کمترین خط مرزی ایران بهترتبه کدام است؟

ب) کدام مرزهای سیاسی امکان روابط بازگانی را بیشتر فراهم می‌کند؟

ج) در کدام شکل از روستاهای خانه‌ها از هم با فاصله قرار دارند؟

(۱) خشکی - دریاچه‌ای و باتلاق (ب) مرزهای هوایی (ج) روستاهای پلکانی

(۲) خشکی - دریاچه‌ای و باتلاق (ب) مرزهای دریایی (ج) روستاهای پراکنده

(۳) رودخانه‌ای - خشکی (ب) مرزهای هوایی (ج) روستاهای پراکنده

(۴) دریایی - رودخانه‌ای (ب) مرزهای دریایی (ج) روستاهای پلکانی

۱۲۹- به چه دلیل بخش زیادی از بیابان لوت کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد و بهترتبه دریاچه‌های مهارلو در استان فارس و مسیله در شرق قم

جزء کدام نوع از دریاچه‌های ایران هستند؟

(۱) به دلیل قرار گیری در منطقه عرض‌های پایین جغرافیایی - فصلی - دائمی

(۲) به دلیل قرار گیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای - فصلی - دائمی

(۳) به دلیل قرار گیری در منطقه عرض‌های پایین جغرافیایی - دائمی - فصلی

(۴) به دلیل قرار گیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای - دائمی - فصلی

۱۳۰- بهترتبه کدام مورد از مشکلات تولیدات زراعی در کشور ایران نیست و چگونه می‌توان از خدمات ناشی از بهره‌گیری انسان از محیط کاست و

زمینه‌های رسیدن به توسعه‌ی پایدار را فراهم نمود؟

(۱) ثبات در قیمت محصولات - بهره‌برداری یکسان و یکنواخت از تمامی محیط

(۲) گستردگی زیاد در عرض‌های جغرافیایی - ساماندهی فعالیت‌های انسان در مکان، بر اساس توان محیطی

(۳) وجود آفات و خسارات طبیعی - ساماندهی فعالیت‌های انسان در مکان، بر اساس توان محیطی

(۴) محدودیت در منابع آب و خاک - بهره‌برداری یکسان و یکنواخت از تمامی محیط

جامعه‌شناسی (۱)

درس (۱) ۵ پایان درس (۱)

صفحه‌ی ۳۶ تا ۴۰

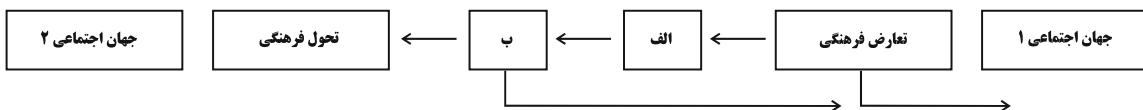
وَهَّـتْ بِيَنْهَارِيٍّ: ۱۰ (عِصْمَةٌ)**۱۳۱ - رابطه‌ی هویت فرهنگی جهان اجتماعی و هویت اجتماعی افراد کدام است؟**

۱) هویت فرهنگی جهان اجتماعی اعم از هویت اجتماعی افراد است، یعنی هویت فرهنگی جهان اجتماعی در پرتو هویت اجتماعی افراد شکل می‌گیرد.

۲) هویت فرهنگی جهان اجتماعی، از هویت اجتماعی افراد گسترده‌تر است، یعنی هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۳) هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدیده‌ای محدود‌تر از هویت اجتماعی افراد است و در واقع رابطه‌ی منطقی بین آنها، عموم و خصوص مطلق است.

۴) هویت اجتماعی افراد پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت فرهنگی جهان اجتماعی است و در واقع رابطه‌ی منطقی بین آنها، عموم و خصوص منوجه است.

۱۳۲ - با توجه به شکل زیر، بهترتیب کدام گزینه به موارد (الف) و (ب) اشاره دارد؟

۱) تزلزل فرهنگی - بحران هویت فرهنگی

۲) تزلزل اجتماعی - بحران هویت اجتماعی

۳) اضطراب اجتماعی - از خودباختگی فرهنگی

۴) از خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی

۱۳۳ - کدام گزینه با توجه به عبارت زیر صحیح است؟

«در جهان متعدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند و جهان از هیچ‌گونه قداستی برخوردار نیست.»

۱) در این جهان آدمیان متوجه اهداف معنوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف از علوم فراتجربی بهره می‌برند.

۲) جهان، از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار بشر هستند.

۳) در این جهان، طبیعت به عنوان آیت و نشانه خداوند است و انسان حق تصرف بر طبیعت و بدن خود را دارد.

۴) در این جهان، فقط علومی که از روش‌های عقلانی و وحیانی استفاده می‌کنند، را به عنوان علم می‌شناسند.

۱۳۴ - بهترتیب آرمان‌های جهان اجتماعی در ... متبادر می‌شوند و مرز قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی براساس ... تغییر می‌کند و حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی با ... شناخته می‌شود.

۱) ارزش‌ها - عمل مردم - علم متناسب با همان لایه

۲) هنجارها - عمل مردم - عقل و وحی

۳) ارزش‌ها - تعلیم و تربیت - عقل و وحی

۴) هنجارها - تعلیم و تربیت - علم متناسب با هر لایه

۵) کدام گزینه بهترتیب جاهای خالی عبارت‌های زیر را کامل می‌کند؟

۱۳۵ - «مجموعه‌ی پدیده‌های اجتماعی ... را شکل می‌دهند.» - «آنچه یک فرهنگ جهان اجتماعی را فرو می‌ریزد یا آن را دگرگون می‌کند، ... است.» - «عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظام آن‌ها ... است.»

۱) جهان اجتماعی - عدم آگاهی و شناخت مشترک و عمومی - ساختاری

۲) جهان فرهنگی - عدم آگاهی و شناخت مشترک و عمومی - تکوینی

۳) جهان اجتماعی - عدم حفظ یا انتقال فرهنگ از یک نسل به نسل دیگر - تکوینی

۴) جهان فرهنگی - عدم حفظ یا انتقال فرهنگ از یک نسل به نسل دیگر - اعتباری

برای فراموش نکردن تعریف‌های پایه‌ای این درس نظریه ارزش و آرمان و ... در هر بار مطالعه، یکبار به صورت اجمالی درس‌های قبلی را مرور کنید یا تعریف‌ها را جداگانه بنویسید و در هر بار تعریف یادداشت شده را مرور کنید.

۱۳۶ - بهترتیب، تفاوت‌هایی که به «عناصر ثابت و محوری»، «لایه‌های سطحی جهان اجتماعی» و «آرمان‌ها و اعتقادات اصلی» مربوط می‌شود، چه تاثیری در جهان اجتماعی ایجاد می‌کند؟

(۱) مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی است - از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد، رخ می‌دهد - جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی متغروتی تبدیل می‌کند.

(۲) مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی است - از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی واحد، رخ می‌دهد - در حوزه تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

(۳) مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی است - از نوع تفاوت‌هایی است که یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌کند - در حوزه تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

(۴) مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی است - از نوع تفاوت‌هایی است که یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۱۳۷ - بهترتیب، هر یک از موارد زیر، به کدام ویژگی مربوط می‌باشد؟

«منظور از جهان متعدد»، «ویژگی‌های جهان متعدد» و «رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را می‌گویند.»

(۱) جهان غرب چهارصد سال اخیر - در این جهان، عناصر مقدس و معنوی، طرد می‌شوند - زوال عقلانیت ابزاری

(۲) غرب بعد از رنسانس - افراد خواهان تسلط بر این جهان را به تدریج از نظام اجتماعی پیچیده رها می‌سازند. - زوال معنا و عقلانیت ذاتی

(۳) غرب بعد از رنسانس - در این جهان، آدمیان متوجه اهداف دنیوی و دینی‌اند - گسترش عقلانیت ذاتی

(۴) جهان غرب چهارصد سال اخیر - این جهان، در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم، گام برمی‌دارد - گسترش عقلانیت ابزاری

۱۳۸ - با توجه به نمودار کدام گزینه صحیح است؟

«دھیاری - شورای شهر - شورای روستا - مجلس نمایندگان - بخشداری - سازمان ملل متحد»

(۱) خرد: مجلس نمایندگان - میانه: بخشداری - کلان: شورای شهر

میانه ← کلان خرد: بخشداری - میانه: سازمان ملل متحد - کلان: مجلس نمایندگان

(۲) خرد: شورای شهر - میانه: شورای روستا - کلان: سازمان ملل متحد

(۳) خرد: دھیاری - میانه: شورای شهر - کلان: مجلس نمایندگان

(۴) خرد: دھیاری - شورای شهر - کلان: شورای روستا

۱۳۹ - صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر بهترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) پیامبران و اولیای الهی درباره‌ی ابعاد الهی و فطری هویت فردی و اجتماعی انسان سخن گفته‌اند.

ب) بخشی از هویت آگاهانه است؛ یعنی ما آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند و برایمان بازگو می‌کنند.

پ) افراد بزرگ‌سال خطاهای خود را موجه‌تر از خطاهای کودکان و دیگران می‌دانند و علت این امر را تأثیر محرك‌های محیطی می‌دانند.

ت) فیلسوفان، روان‌شناسان، انسان‌شناسان و جامعه‌شناسان درباره‌ی غفلت و فراموشی انسان‌ها از هویت واقعی خود نظریات متنوعی دارند.

(۱) غ - ص - ص - غ   (۲) ص - غ - غ - ص   (۳) غ - غ - ص - غ   (۴) ص - ص - غ

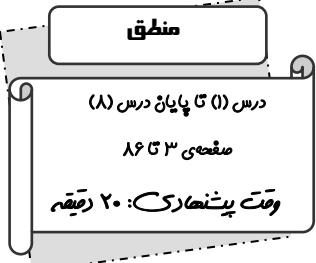
۱۴۰ - بهترتیب قسمت اول کدام گزینه در ارتباط با تعارض فرهنگی نادرست و قسمت دوم کدام گزینه در رابطه با تحرک اجتماعی صحیح است؟

(۱) تغییرات هویتی افراد، اگر درون مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ دهد می‌تواند به تعارض فرهنگی منجر شود. - تحرک اجتماعی به انواع نزولی، عمودی و افقی تقسیم می‌شود.

(۲) نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی از عوامل بیرونی ایجاد تعارض فرهنگی است. - جایه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به یک موقعیت اجتماعی دیگر را تحرک اجتماعی می‌گویند.

(۳) تعارض فرهنگی، اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی فراوانی به همراه دارد. - انتقال یک کارمند از یک بخش به بخش دیگر از نوع تحرک صعودی است.

(۴) تأثیرپذیری از جوامع و جهان‌های اجتماعی دیگر، در زمرة علل بیرونی تعارض فرهنگی است. - فردی که پدرسون معتقد بوده است اما در رشته پزشکی قبول شده است مشمول تحرک اجتماعی افقی است.

۱۴۱- نوع دلالت لفظ بر معنای جملات زیر، بهتر ترتیب در کدام گزینه، به درستی ذکر شده است؟

الف) در هنگام کسوف بگوییم، خورشید گرفت.

ب) دلالت لفظ «شیر» بر معنای «شجاع»

۱) مطابقی - تضمنی

۲) تضمنی - التزامی

۳) التزامی - تضمنی

۱۴۲- کدام یک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

۱) وظیفه منطق تعریف اشیاء است.

۲) تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است.

۳) فراگیر شدن رسانه‌ها، اهمیت آموختن منطق را افزایش داده است.

۴) تفکر قاعده‌مندی ذهن انسان، منوط به آموختن منطق نیست.

۱۴۳- کدام یک از موارد زیر، از خصوصیات «مفهوم جزئی» نمی‌باشد؟

۱) مصداق آن کاملاً مشخص است.

۲) معمولاً اسمی عام است.

۳) با صفات اشاره «این» و «آن» همراه است.

۴) قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد.

۱۴۴- در کدام گزینه، بهتر ترتیب شرایط تعریف جامع بودن، واضح بودن و دوری نبودن رعایت شده است؟

۱) الف) رگ: مجرای خون در بدن ب) قبح: اموری که زشت تلقی می‌شوند. ج) سرخجه: بیماری خاص

۲) الف) زلال: مایعی شفاف، ب) قبح: ضد حُسن و حُسن ضد قبح، ج) قافیه: مجموع آنچه تکرار یابد.

۳) الف) فرهنگ: واژه‌نامه، ب) نامه: صحیفه، ج) نامه‌رسان: رساننده نامه و رساننده نامه همان نامه رسان.

۴) الف) بابا: والد، ب) نامه: مکتوب و مکتوب همان نامه است. ج) سنگر: جان‌پناه و جان‌پناه همان سنگر

۱۴۵- «ذکر اجزای نتیجه در مقدمات» و «استنتاج بهترین تبیین» بهتر ترتیب در کدام یک از اقسام استدلال به کار می‌روند؟

۱) استدلال استقرایی - استدلال تمثیلی

۲) استدلال استقرایی - استدلال قیاسی

۳) استدلال قیاسی - استدلال استقرایی

۴) استدلال قیاسی - استدلال تمثیلی

مباحث این آزمون مباحث نیمسال اول و درس ۶ تا ۸ می‌باشد با توجه به این‌که مباحث نیمسال اول در آزمون‌های قبل تکرار شده است لذا بر سه درس ۶ تا ۸ متمرکز شوید.

۱۴۶- کدام یک از قضایای زیر «شخصیه» نیست؟

- (۱) علم پزشکی هر روز در حال پیشرفت است.
- (۲) همه دانشآموزان این دبیرستان داوطلب رشته‌های علوم تجربی هستند.
- (۳) دانشآموزان کشور ایران در کنکورهای دانشگاهی شرکت می‌کنند.
- (۴) این سینما و زکریای رازی هرگز به خاطر کنکور درس نمی‌خوانند.

۱۴۷- قضیه «بعضی الف ب نیست.» عکس لازمالصدق ندارد؛ یعنی ...

- (۱) نمی‌توان از این قضیه، عکس مستوی ساخت.
- (۲) عکس مستوی این قضیه، همواره کاذب است.
- (۳) قانون کلی برای عکس مستوی این قضیه، وجود ندارد.
- (۴) با وجود یک قانون کلی، این قضیه استثنای دارد.

۱۴۸- کدام گزینه درباره «قضایای متقابل» نادرست است؟

- (۱) قضایایی که موضوع و محمول یکسان ندارند.
- (۲) قضایایی که در کمیت متفاوت هستند.
- (۳) قضایایی که در کیفیت متفاوت هستند.
- (۴) قضایایی که اگر کلی آن صادق باشد جزئی آن هم صادق است.

۱۴۹- کدام یک از قیاس‌های زیر معتبر است؟

- (۱) هیچ نیکوکاری گناهکار نیست؛ هیچ گناهکاری درستکار نمی‌شود؛ هیچ نیکوکاری درستکار نمی‌شود.
- (۲) هیچ نرم‌تنی مهره‌دار نیست؛ بعضی نرم‌تن‌ها آبری نیستند؛ بعضی مهره‌دارها آبری نیستند.
- (۳) هر آفریقایی سیاه‌پوست است؛ بعضی سیاه‌پوستان مهربان هستند؛ بعضی آفریقایی‌ها مهربان هستند.
- (۴) بعضی متحرک‌ها حیوان نیستند؛ همه پستانداران حیوان هستند؛ بعضی متحرک‌ها پستاندار نیستند.

۱۵۰- شکل کدام یک از قیاس‌های افترانی، صحیح بیان شده است؟

- (۱) حد وسط در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم محمول باشد. ← شکل سوم
- (۲) حد وسط در مقدمه اول موضوع و در مقدمه دوم محمول باشد. ← شکل اول
- (۳) حد وسط در مقدمه اول موضوع و در مقدمه دوم محمول باشد. ← شکل سوم
- (۴) حد وسط در مقدمه اول محمول و در مقدمه دوم محمول باشد. ← شکل دوم

پاسخ دادن به این سؤالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

آزمون شاهد (گواه)

۱۵۱- کدام گزینه تصویر و تصدیق بودن موارد زیر را بهتر ترتیب، مشخص می‌کند؟

«مثلث - کتاب تخیلی - زمین کروی است»

۲) تصویر - تصدیق - تصدیق	۱) تصویر - تصویر - تصدیق
۴) تصدیق - تصویر - تصویر	۳) تصدیق - تصدیق - تصویر

۱۵۲- در عبارات «آرزو دختر رئیس است، آرزو خیالی دست نیافتنی است، پس دختر رئیس، خیالی دست نیافتنی است» و عبارت «رستم بر

اسب نشست و دستی به سرش کشید و حرکت کرد» چه نوع خطای اندیشه (مغالطه) بهتر ترتیب به کار رفته است؟

۲) مغالطه اشتراک لفظ - مغالطه توسل به معنای ظاهری	۱) مغالطه اشتراک لفظ - مغالطه توسل به معنای ظاهری
۴) مغالطه توسل به معنای ظاهری - مغالطه شیوه نگارش کلمات	۳) مغالطه اشتراک لفظ - مغالطه ابهام در عبارات

۱۵۳- میان مصادیق جانوران و مهره‌داران چه رابطه‌ای وجود دارد و از بین مفاهیم مولود‌کعبه، الله و درخت سرو به جز مفهوم ... بقیه مفاهیم

کلی هستند.

۲) تباین - مولود کعبه	۱) عموم و خصوص مطلق - درخت سرو
۴) عموم و خصوص مطلق - الله	۳) عموم و خصوص من وجهه - الله

۱۵۴- داشتن تعریفی مشترک از یک مطلب اهمیت دارد، زیرا گاهی اوقات ... در تمامی علوم ... خاصی وجود دارند که در آن علم، تعریف

می‌شوند. آموختن نحوه تعریف صحیح و انواع تعریف دارای اهمیت است، چون ... ترکیب مجموعه‌ای از تصورات معلوم که باعث کشف تصویری مجهول شود ... نام دارد.

- (۱) ریشه اصلی اختلافات تعریف هر علم از مفاهیم به نحو خاصی است. - اصطلاحات تخصصی - از ایجاد مغالطه جلوگیری می‌کند. - تعریف
- (۲) ریشه اصلی اختلافات مشخص نبودن مفاهیم و نداشتن تعریف دقیق از مفاهیم است - اصطلاحات تخصصی - از بسیاری از خطاهای ذهن جلوگیری می‌کند. - تعریف
- (۳) ریشه اختلاف به نحو خاصی تعریف شدن اصطلاحات هر علم است - اصطلاحات علمی - از بسیاری از خطاهای ذهنی جلوگیری می‌کند. - استدلال
- (۴) ریشه اختلافات تعریف هر علم از مفاهیم به نحو خاصی است - اصطلاحات علمی - از انواع برداشت از مفاهیم گوناگون جلوگیری می‌کند. - استدلال قیاسی

۱۵۵- کدام گزینه درباره استدلال تمثیلی صحیح نیست؟

- (۱) در این استدلال، نتیجه صرفاً از شباهت‌های ظاهری به دست می‌آید و استدلال تمثیلی از روش‌های توضیح و فهم مطالب است و از طریق آن می‌توان به یقین رسید.
- (۲) در علوم مختلف، از مشابهت میان پدیده‌های گوناگون برای توضیح مطالب استفاده می‌شود و در عین حال که هر چه وجود مشابهت میان دو امر بیشتر باشد استدلال تمثیلی قوی‌تر خواهد شد.
- (۳) نتیجه استدلال تمثیلی هیچ‌گاه قطعی نیست و نتایج آن احتمالی است، زیرا به صرف شباهت نمی‌توان حکم یکی را به دیگری تسری داد.
- (۴) استدلال تمثیلی، استدلالی ضعیف است که نتایج آن احتمالی است و می‌تواند باعث ایجاد مغالطه شود.

۱۵۶- در نسبت تباین قضیه ... و در نسبت تساوی قضیه ... و برای نسبت ... موجبه کلی و سالبه جزئی می‌توان نوشت.

(۱) سالبه کلی - موجبه کلی - عموم و خصوص مطلق
 (۲) سالبه جزئی - موجبه کلی - عموم و خصوص منوجه

(۳) سالبه جزئی - موجبه جزئی - عموم و خصوص مطلق
 (۴) سالبه کلی - موجبه کلی - عموم و خصوص منوجه

۱۵۷- اشتراک جزئی و کلی بودن «سور قضیه» و «موضوع قضیه» اشتراک ... است، سور قضایای سالبه کلی و موجبه جزئی به ترتیب ... و ... است و «کمیت قضیه» در قضایا براساس ... تعیین می‌شود و جمله خبری که با واقعیت مطابقت نداشته باشد جمله‌ای ... است.

(۱) معنایی - هر - بعضی - قیدی که بر سر قضیه می‌آید - سالبه
 (۲) لفظی - همه - هر - سور - کاذب

(۳) لفظی - هیچ - بعضی - سور - کاذب
 (۴) معنایی - هیچ - بعضی - قیدی که بر سر قضیه می‌آید - سالبه

۱۵۸- از بین گزینه‌های زیر، کدام یک با یکدیگر رابطه عکس‌مستوی لازم‌الصدق دارند؟

(۱) بعضی کتاب‌ها داستانی نیستند ← هیچ داستانی کتاب نیست.
 (۲) هر کاهلان شکستخورده است ← بعضی کاهلان شکستخورده نیستند.

(۳) هیچ حزبی سیاسی نیست ← بعضی سیاسی‌ها حزب نیستند.
 (۴) بعضی انسان‌ها فربیکارند ← بعضی فربیکاران انسان هستند.

۱۵۹- کدام یک از گزینه‌های زیر برای نتیجه گرفتن از یک قیاس شرط محسوب می‌شود؟

(۱) حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی داشته باشد.

(۲) شرط نتیجه‌گیری صحیح از مقدمات یک قیاس اقتضانی حملی تکرار حدوسط در دو قضیه به صورت اشتراک معنایی و تکرار به تمامه حد وسط است.

(۳) برای نتیجه‌گیری از یک قیاس معتبر بودن آن قیاس و تکرار حدوسط در مقدمات به صورت اشتراک لفظی است.

(۴) هر کدام از موضوع یا محمول که در نتیجه علامت مثبت داشتند در مقدمات نیز همان‌گونه باشند.

۱۶۰- کدام گزینه صحیح نیست؟

(۱) در قضایای شخصیه همه مصادیق موضوع مورد نظر گوینده است چه در قضیه موجبه چه در قضیه سالبه.

(۲) محمول قضایای شخصیه از نظر دامنه مصادیق مانند محمول قضایای محصوره است.

(۳) در قضایای شخصیه که به صورت موجبه هستند علامت موضوع همواره مثبت است.

(۴) در قضایای شخصیه موجبه، مانند - «سقراط انسان است» علامت موضوع مثبت و علامت محمول نیز مثبت است.

نظر خواهی (سوال‌های نظم حوزه‌ی آیا مقررات آزمون اجرا می‌شود؟)

دانش‌آموزان گرامی؛ لطفاً در هنگام پاسخ‌گویی به سوال‌های زیر، به شماره‌ی سوال‌ها دقت کنید.

شروع به موقع

۲۹۴- آیا آزمون در حوزه‌ی شما به موقع شروع می‌شود؟ (زمان‌های شروع پاسخ‌گویی به نظرخواهی و سوال‌های علمی در ابتدای برگه‌ی نظرخواهی آمده است)

(۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سروقت آغاز می‌شود.

(۲) پاسخ‌گویی به نظرخواهی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.

(۳) پاسخ‌گویی به سوال‌های علمی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.

(۴) در هر دو مورد بی‌نظمی وجود دارد.

متاخرین

۲۹۵- آیا دانش‌آموزان متاخر در محل جدایگانه متوقف می‌شوند؟

(۱) خیر، متأسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متاخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.

(۲) این موضوع تا حدودی رعایت می‌شود اما نه به طور کامل

(۳) بله، افراد متاخر ابتداء متوقف می‌شوند و بعداً وارد حوزه می‌شوند اما در هنگام ورود، سروصدای همه‌ی ایجاد می‌شود.

(۴) بله، افراد متاخر بعداً وارد حوزه می‌شوند ضمناً برای آنان محل جدایگانه‌ای در نظر گرفته شده و بی‌نظمی و سروصدای ایجاد نمی‌شود.

مراقبان

۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۴) ضعیف

(۳) متوسط

(۲) خوب

(۱) خیلی خوب

پایان آزمون - ترک حوزه

۲۹۷- آیا در حوزه‌ی شما به داوطلبان قبل از پایان آزمون اجازه‌ی خروج زودهنگام داده می‌شود؟

(۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه‌ی ترک حوزه داده می‌شود.

(۲) گاهی اوقات

(۳) به ندرت

(۴) خیر، هیچ‌گاه

ارزیابی آزمون امروز

۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

(۴) ضعیف

(۳) متوسط

(۲) خوب

(۱) خیلی خوب

1	51	101	151
2	52	102	152
3	53	103	153
4	54	104	154
5	55	105	155
6	56	106	156
7	57	107	157
8	58	108	158
9	59	109	159
10	60	110	160
11	61	111	
12	62	112	
13	63	113	
14	64	114	
15	65	115	
16	66	116	
17	67	117	
18	68	118	
19	69	119	
20	70	120	
21	71	121	
22	72	122	
23	73	123	
24	74	124	
25	75	125	
26	76	126	
27	77	127	
28	78	128	
29	79	129	
30	80	130	
31	81	131	
32	82	132	
33	83	133	
34	84	134	
35	85	135	
36	86	136	
37	87	137	
38	88	138	
39	89	139	
40	90	140	
41	91	141	
42	92	142	
43	93	143	
44	94	144	
45	95	145	
46	96	146	
47	97	147	
48	98	148	
49	99	149	
50	100	150	

پاسخ نامه

سال دهم انسانی

۹۷ فروردین ماه ۱۷

کانون
فرهنگی
آموزش
قلمچا

دفترچه‌ی پاسخ

پاسخنامه

فهرست آزمون

۹۷ افروردین ماه

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی و تکمیل (۱)	۳
۲	عربی و زبان فارسی (۱)	۴
۳	دین و زندگی (۱)	۶
۴	دین و زندگی (۱) (شاهد «کوایه»)	۷
۵	زبان انگلیسی (۱)	۸
۶	ریاضی و آمار (۱)	۹
۷	ریاضی و آمار (۱) (شاهد «کوایه»)	۱۰
۸	اقتصاد	۱۲
۹	علوم و قانون ادبی (۱)	۱۳
۱۰	تاریخ (۱) ایران و جهان پاسخگو	۱۶
۱۱	چند راهی ایران	۱۷
۱۲	چالش‌شناسی (۱)	۱۸
۱۳	منطق	۱۹
۱۴	منطق (شاهد «کوایه»)	۲۰

بنیاد علمی آموزشی قلم‌جی (تفهیم)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۰۲۱-۰۶۴۶۳

نماد دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌جی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش «

(سپیده خلّاهی)

-۶

بیت گزینه «۲» دو جمله‌ی غیرساده دارد: «کسی که در دو جهان عاشق دیدار تو نیست کجاست؟» و «کسی که به دل و دیده خردبار تو نیست کجاست؟»
 (دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۸۰ کتاب فارسی)

(سپهر محسن قانپور)

-۷

در بیت صورت سؤال تشبيه «چو فرهاد» و تلمیح به داستان فرهاد واضح است. دقّت کنید در بیت «شیرین» معنای «خوشابند» دارد و ایهام نساخته است. بیت استعاره نیز ندارد.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(ممید اصفهانی)

-۸

بررسی گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: تضاد «عاقل» و «دیوانه» و تشبيه «زنجیر زلف» در بیت هست، ولی بیت مجاز ندارد.
 گزینه «۲»: تشبيه «ابر چشم»، اغراق در بیان شدت اشک و شخصیت‌بخشی برای کوه که جامه بارانی لاله‌ایش را بر دوش می‌کشد در بیت دیده می‌شود.
 گزینه «۳»: شخصیت‌بخشی برای «تن» و «دل» و کنایه‌های «سر از چیزی پیچیدن» و «روی از چیزی تاباندن» دو آرایه بیت است ولی بیت حسن‌آمیزی ندارد.
 گزینه «۴»: در بیت «عل» استعاره از «لب» و «ماه نیمروزی» استعاره از محبوب زیبارو است. واژه «بین» در بیت تکرار شده است ولی بیت تضمین ندارد.

(آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

(سپهر محسن قانپور)

-۹

ایات صورت سؤال و گزینه «۳» در بیان این‌که خطرات و سختی‌های راه دوست برای عاشق تحمل نایذر نیست، قربت معنایی دارد.

(مفهوم، صفحه ۵۱ کتاب فارسی)

(ممید اصفهانی)

-۱۰

در بیت گزینه «۱»، شاعر می‌گوید کسی نیست که در بند قضا و قدر بماند و زیر بار ظلم آن بود، اگر لازم شود، حتی چرخ را نیز دگرگون می‌کند. اما در سایر ایات، بیان شده است که انسان همواره اسیر قضا و قدر و سرنوشت از پیش تعیین‌شده خود است.

(مفهوم، مشابه صفحه ۲۵ کتاب فارسی)

(زهرا قمی)

-۱

درع: زره

زه: چله‌ی کمان

(واژه، واژه‌نامه کتاب فارسی)

-۲

(سپیده خلّاهی)

شاعر در بیت «د» می‌گوید از «فرقان» گریسته است، نه از «فراغ».

(املاء، واژه‌نامه کتاب فارسی)

-۳

(ممید اصفهانی)

در ایات صورت سؤال که در حوزه ادبیات تعلیمی است می‌خواهیم: «ای بزرگ، اگر اقبال تو قامتی همچون الف، راست و بی خم و پیچ دارد و بدراستی ایستاده است، تفاخر بسیار نکن که فردا خواهی دید این الف، هیچ نخواهد داشت، چرا که روزگار بالا دارد و پایین دارد، بی ثبات است.»

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۲۷ کتاب فارسی)

-۴

(سپهر محسن قانپور)

نصراع «جون شمع هر زمان آتش به سر برآید» به شکل «جون شمع هر زمان آتش به سرم برآید» بازگردانی می‌شود که مشخص است جهش ضمیر دارد.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۵ کتاب فارسی)

-۵

(ممید اصفهانی)

در بیت گزینه «۱» وازه‌ی «نگران» که صفت بیانی است ساختمان «وندی» دارد. در گزینه «۲» «وازه دیده» وندی است و در جایگاه متمم نشسته است. واژه «سال‌ها» در گزینه «۳» وندی است که در نقش قید آمده است و در گزینه «۴» در جمله «ماهرخی قاتل من است»، «ماهرخی» ساختمان وندی مرکب و نقش نهاد دارد.

(دانش‌های ادبی و زبانی، صفحه ۱۸ کتاب فارسی)

(سعید بعفری، لغت و مفهوم، صفحه‌ی ۹، ۵۴ و ۵۶)

-۱۶

رَقَدْ = نام (خواید)

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: چند پرنده‌ای است که در جاهای متروک سکونت می‌کند و در شب می‌خوابد.

گزینه‌ی «۳»: آفتاب پرست بلندترین جانور در جهان است.

گزینه‌ی «۴»: «الذَّنْب» به معنی گناه و نادرست است، باید به جای آن «الذَّنْب» (دم) باید.

(درویشعلی ابراهیمی، مفهوم، صفحه‌ی ۶۶)

-۱۷

ترجمه عبارت سوال: «سکوت زبان سلامتی انسان است.» که به بالاخیز بودن زبان اشاره دارد و تنها گزینه «۳» این مطلب را نمی‌رساند.

(درویشعلی ابراهیمی، مفهوم و قواعد، صفحه‌ی ۱، ۱۸، ۳۱ و ۵۶)

-۱۸

۹۱+۹=۱۰۰

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: (الستان من الملابس النسائية ذات الألوان المختلفة) درست است.

گزینه‌ی «۳»: (الناس في المجتمع الإسلامي يتعايشون تعايشاً سليماً) درست است.

گزینه‌ی «۴»: (يَتَحَرَّكُ رأس البومة في اتجاهات مختلفة) درست است.

(حسین رضایی، درگ مطلب، ترکیبی)

-۱۹

بهترین عنوان برای این متن، «التدبر للعاقبة»، یعنی «عاقبت‌اندیشی» است.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «خوش عاقبتی» عنوان مناسبی نیست.

گزینه‌ی «۳»: «پای‌بندی به پیمان» بهترین عنوان برای متن نیست.

گزینه‌ی «۴»: «تغذیه مفید» عنوان مناسبی نیست.

(مریم آقایاری، درگ مطلب، ترکیبی)

-۲۰

«سلیمان (ع) بعد از یک سال به مورچه نگریست». طبق متن درست است.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «سلیمان (ع) گفت: مورچه در سال یک دانه و نیم می‌خورد.»

گزینه‌ی «۲»: «سلیمان (ع) از مورچه غافل شد و برایش غذایی نگذاشت.»

گزینه‌ی «۳»: «مورچه همه غذایش را خورد و چیزی باقی نماند.»

عربی (بان اف آن (۱))

(مریم آقایاری، ترجمه، صفحه‌ی ۱۲ و ۱۳)

-۱۱

بعد انتهاء الدَّوَام: پس از اتمام (پایان) ساعت کاری / «أطْفَاء»: (در اینجا) خاموش

کردند / «العَمَال»: کارگران / «مَكِيفُ الهَوَاء»: کولر / «المَصَابِح»: جراح‌ها / «أَذْهَبُوا بِـ»:

برُدند / «النَّفَاثَات»: زباله‌ها / «الْمَصْنَعَ»: کارگاه

(مریم آقایاری، ترجمه، صفحه‌ی ۲۱)

-۱۲

ترجمه درست عبارت: «جریان برق در اتاق اوّل هتل قطع شد.»

(مریم آقایاری، ترجمه، ترکیبی)

-۱۳

ترجمه درست گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: بر همه مردم واجب است که با یکدیگر مسالمت‌آمیز زندگی کنند.

گزینه‌ی «۳»: آن مرد، کودکش را با بازی کردن با او در پارک عمومی، خوشحال کرد.

گزینه‌ی «۴»: سرباز، مسوک و خمیردنان و حوله را در چمدانش می‌گذارد.

(سعید بعفری، ترجمه، ترکیبی)

-۱۴

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: سَيَّعَاوَنُ: همیاری خواهند کرد.

گزینه‌ی «۲»: حَرَّكَ: حرکت بد

گزینه‌ی «۴»: وَعَدْنَا: خدا به ما وعده داد

(درویشعلی ابراهیمی، لغت و مفهوم، صفحه‌های ۴۱، ۴۳، ۴۱ و ۵۳)

-۱۵

لسان القَطْ مملوء بگد تفرُّز سائلًا مطهّرًا (زبان گریه بر است از غدّه‌هایی که مایع پاک‌کننده را ترشح می‌کند).

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: (أُولَئِكَ جماعةٌ من النّاس يعيشون في بلادٍ واحدةٍ) درست است.

گزینه‌ی «۲»: (لا تجتمع خصلتان في مؤمن: البخل و الكذب) درست است.

گزینه‌ی «۴»: (إِنَّهُ أَحَد قصور الملوك الساسانيين قبل الإسلام) درست است.

(علی‌اکبر ایمان پرور، قواعد، صفحه‌ی ۳۸ و ۳۹)

-۲۷

«تَقْرَّوا» جمع مذکور مخاطب است به معنی برآنده شوید که از فعل «تَفَرَّقُونَ» ساخته شده است و از باب «تَقْعُلُ» و از مصدر «تَفَرَّقَ» می‌باشد.

تشرییم‌گرینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «عَمَّوْا» امر جمع مذکور مخاطب است که از فعل «تَعْلَمُونَ» ساخته شده و از مصدر «تَعْلِيمَ» و از باب «تَفْعِيلَ» می‌باشد.

گزینه‌ی «۲»: «لَا تُشَعِّجُ» مضارع منفی مفرد مؤنث غایب از باب «تَفْعِيلَ» و از مصدر «تشجیع» است.

گزینه‌ی «۴»: «دَخَلَ» و «نَصَحَ» ماضی و نهایی مجرد هستند و «نَدَمَ» ماضی مفرد مذکور غایب از باب «تَفْعِيلَ» از مصدر «تَنْدِيمَ» است.

(علی‌اکبر ایمان پرور، قواعد، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۱)

-۲۸

أَحَبُّ = مبتدا، عباد الله = مضارف و مضارف‌الله، أَنْفَعُ = خبر، هم = مضارف‌الله (محبوب‌ترین بندگان خدا به سوی خدا سودمندترین آن‌ها برای بندگانش است).

توضیح تکات درسی:

بعد از فعل، اسمی که انجام دهنده کار است، نقش فاعل دارد.

تشرییم‌گرینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: يَحْفَظُ = فعل مضارع، الشُّرْطِيُّ = فاعل و مرفوع، الْأَمْنُ = مفعول (پلیس امنیت را با سگ‌ها حفظ می‌کند).

گزینه‌ی «۳»: أَنْزَلَ = فعل ماضی، اللَّهُ = فاعل و مرفوع، سکینه = مفعول و منصوب (خدواند آرامش خود را بر رسولش و بر مؤمنان نازل کرد).

گزینه‌ی «۴»: تَجَذِّبُ = فعل مضارع، صِنَاعَةٌ = فاعل و مرفوع، إِبْرَاهِيمَ = صفت، السَّائِحِينَ = مفعول (صنعت ایرانی گردشگران را از سراسر جهان جذب می‌کند).

(علی‌اکبر ایمان پرور، قواعد، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۱)

-۲۹

«خَلَقَ» مفعول است برای فعل «سَيِّسَ».

(سعید هعفری، مکالمه، صفحه‌ی ۳۰)

-۳۰

آیا شما گذرنامه‌های عراقی دارید؟ - آری، هر یک از ایشان از روستایی هستند.

تشرییم‌گرینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: آیا مسوک ندارید؟ - نه، ولی خمیردن‌دان داریم.

گزینه‌ی «۲»: شیراز را چگونه یافتید؟ - آن جداً شهر زیبایی است.

گزینه‌ی «۴»: چرا به بازار می‌روی؟ - برای خریدن باتری گوشی همراه.

(حسین رضایی، درگ مطلب، ترکیبی)

-۲۱

صورت صحیح حرکت‌گذاری کل عبارت این چنین است:

«أَخِيرًا صَدَقَ سَلِيمَانُ كَلَمَ النَّمَلَةِ» (صلدق: فعل ماضی / سلیمان: فاعل و مرفوع / کلام: مفعول و منصوب)

(مریم آقایاری، درگ مطلب، ترکیبی)

-۲۲

«كَلَمَ» فعل ماضی، مفرد مذکور غایب، ثلاثی مزید از باب «تَفْعِيلَ» با یک حرف زائد،

مبني و متعدی است.

(مریم آقایاری، درگ مطلب، ترکیبی)

-۲۳

«الجُوَعُ»: اسم، مفرد، مذکور، معرب و از نظر اعراب، مضارف‌الله و مجرور با کسره

است.

(مبدی همایی، قواعد، صفحه‌های ۳۷، ۳۸، ۳۹ و ۴۰)

-۴۴

در گزینه‌ی «۲»، «سَتَشْكِرُنَ» صحیح است زیرا «أَنْتَ» بیانگر دوم شخص جمع مؤنث است.

(مبدی همایی، قواعد و ترجمه، صفحه‌ی ۱۶)

-۴۵

در گزینه‌ی «۴»، درس هفتادم صحیح است.

(مبدی همایی، قواعد، صفحه‌های ۳۷، ۳۸، ۳۹ و ۴۰)

-۴۶

«إِنْتَعْنَتَ» فعل ماضی از باب «إِفْعَال» است و ریشه‌ی آن «تَنَعَّعَ» می‌باشد.

تشرییم‌گرینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: مصدره «تَقَدُّمَ» صحیح است.

گزینه‌ی «۳»: من باب «إِفْعَال» صحیح است.

گزینه‌ی «۴»: من باب «تَفْعُلُ» صحیح است.

-۳۶ (فیروز نژادنیف - تبریز)

حضرت علی (ع) درباره چگونگی پیروی از ایشان می‌فرمایند:

با پرهیزکاری و کوشش [در راه خدا] و عفت و درستکاری مرا باری کنید.

(درس ۹، صفحه ۱۰)

-۳۷

(مرتضی محسنی‌کبیر)

امام حسین (ع) از پدر گرامی اش نقل می‌کند که پیامبر (ص) در منزل، اوقات خود را

به سه قسمت تقسیم می‌کرد: قسمتی برای عبادت، قسمتی برای اهل خانه و قسمتی

برای رسیدگی به کارهای شخصی.

(درس ۹، صفحه ۱۰)

-۳۸

(وهیده لاغزی)

عاشقان خدا پرچمدار مبارزه با ستم و ستمگران بوده‌اند. همه پیامبران از حضرت نوح

(ع) و ابراهیم (ع) تا پیامبر اسلام (ص) زندگی خود را در مبارزه با ستم و پلیدی

گذراندند. این عبارات ما را متوجه بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان می‌نماید.

(درس ۱۱، صفحه ۱۲۷)

-۳۹

(محبوبه ابتسام)

پیام بیت صورت سؤال، «رزش هر انسان به اندازه چیزی است که دوست می‌دارد»

است.

(درس ۱۱، صفحه ۱۲۳)

-۴۰

(مرتضی محسنی‌کبیر)

خداآوند شرط اصلی دوستی با خدا را عمل به دستوراتش که توسط پیامبر ارسال شده،

اعلام نموده است و این موضوع در آیه شریفه «ان کنتم تحبّون الله ...» آمده است.

(درس ۱۱، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

(محبوبه ابتسام)

-۴۱

هر کس با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدف خاصی می‌رود.

(درس ۱۱، صفحه ۱۶)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۴۲

خدابرستان حقیقی گرچه در دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند اما به آن

دل نمی‌سپرندند، از این رو مرگ را ناگوار نمی‌دانند.

(درس ۱۱، صفحه ۱۳۹)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۴۳

در آیه «الله لا اله الا هو لیجمعکم الی یوم القیامۃ لاریب فیه ...» خداوند خبر از قطعی بودن

معاد داده است.

(درس ۱۱، صفحه ۵۷)

(مرتضی محسنی‌کبیر)

-۴۴

پاسخ قطعی خداوند به جهنمیان این است که آیا در دنیا به اندازه کافی به شما عمر

ندادیم تا هر کس که می‌خواست به راه راست آید؟ ما می‌دانیم اگر به دنیا بازگردید،

همان راه گذشته را پیش می‌گیرید.

(درس ۱۱، صفحه ۹۳)

(فیروز نژادنیف - تبریز)

-۴۵

ترجمه آیه ۴۰ سوره بقره: «به پیمانی که با من بسته‌اید، وفا کنید تا من نیز به پیمان

شما وفا کنم». ترجمه آیه ۱۰ سوره فتح: «و هر کس نسبت به عهدی که با خدا بسته

وفا کند، به زودی پاداش عظیمی به او خواهد داد.»

(درس ۱۱، صفحه ۱۰۴)

(کتاب یامع)

-۴۶

فرجام و ثمره خوردن مال یتیم به ناحق، در عبارت شریفه «و سیصلون سعیراً» بیان شده است.

(درس ۸، صفحه ۹۵)

(کتاب یامع)

-۴۷

کسی که راه سعادت را شناخته، با خدای خود پیمان می‌بنند که آنچه را خداوند برای رسیدن به این هدف مشخص کرده، انجام دهد و خداوند را خشنود سازد (عهد بستن با خدا). ما هر شب باید کارهای خود را محاسبه و ارزیابی کنیم (محاسبه و ارزیابی).

(درس ۹، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۳)

(کتاب یامع)

-۴۸

امام صادق (ع) می‌فرماید: «ما احباب الله من عصاه: کسی که از فرمان خدا سرپیچی می‌کند، او را دوست ندارد.» پس لازمه دوست داشتن و محبت، پیروی است و این مفهوم با این دیدگاه که «قلب انسان با خدا باشد کافی است و عمل به احکام دین ضرورتی ندارد» در تضاد است و پاسخ آن را داده و آن را رد می‌کند.

(درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

(کتاب یامع)

-۴۹

لبریز نمودن عالم از عشق به ذات حق (توئی) و نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا (تبری) می‌بینیم بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنان است.

(درس ۱۱، صفحه ۱۲۷)

(کتاب یامع)

-۵۰

آن گاه که می‌گوییم «لا اله» به تبری و آن گاه که گفته شود «الله» به توئی اشاره کرده‌ایم. بنابراین پایه و اساس اسلام عبارت شریفه «لا اله الا الله» است که تقدم با تبری «لا اله» و تأخر با توئی «الله» است.

(درس ۱۱، صفحه ۱۲۷)

دین و اندیشه (۱) (شاهد گفوه)

(کتاب یامع)

-۴۱

این موضوع که «انسان دارای عزت نفس است و خداوند انسان را به بسیاری از مخلوقات برتری داده»، از آیه شریفه «أَنَّا هُدِينَا السَّبِيلَ...» مفهوم نمی‌گردد.

(درس ۲، صفحه ۱۳۰)

(کتاب یامع)

-۴۲

آیه «بِنِيُّوا الْإِنْسَانُ يَؤْمِنُ...»، ناظر بر قیامت است (یومئذ) و آثار متأخر، آثاری است که با این که فرد از دنیا رفته، پرونده‌ی عملش هم جنان گشوده است.

(درس ۶، صفحه ۷۰)

(کتاب یامع)

-۴۳

براساس پیام آیه شریفه: «اللَّيْلُ مَنْخَتِيمُ... امْرُواز بِرِ دَهَانْشَانْ مَهْرَ مَنْ نَهِيَمْ و دَسْتَهَايَشَانْ با مَا سَخَنَ مَنْ گَوِيدَ و پَاهَايَشَانْ شَهَادَتَ مَنْ دَهَدَ درَبَارَهِ آنْجَهِ اِنْجَامِ دَادَهَانَدَ». اعضا و جوارح بدن از شاهدان روز قیامت هستند.

(درس ۷، صفحه ۸۱)

(کتاب یامع)

-۴۴

نامه‌های ثبت شده در این دنیا، صرفاً گزارشی از عمل است، اما نامه عمل انسان در روز قیامت به گونه‌ای است که خود عمل و حقیقت عمل را در بردارد.

(درس ۷، صفحه ۸۰)

(کتاب یامع)

-۴۵

در قیامت، جهنمیان گاهی دیگران را مقصراً می‌شمارند و می‌گویند: «شیطان و بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما شدند.» شیطان می‌گوید: من فقط شما را فراخواندم و شما نیز مرا پذیرفتید. مرا ملامت نکنید، خود را ملامت کنید.

(درس ۸، صفحه ۹۲)

(همی‌الرین مرادی)

-۵۵

ترجمه جمله: «با حل مسائل ریاضی فراوان شما می‌توانید مهارت‌های تحلیلی و توانایی‌های منطقی خودتان را گسترش دهید.»

(۲) تشخیص دادن

(۱) مکالمه کردن

(۴) علاقه‌مند کردن

(۳) گسترش دادن

(واژگان، صفحه‌ی ۷۹ کتاب درسی، درس ۳)

(همید محمدی)

-۵۶

ترجمه جمله: «طبق متن کدام جمله درست است؟»
«پاستور در نیمة دوم قرن ۱۹ فوت کرد.»

(درک مطلب)

(همید محمدی)

-۵۷

ترجمه جمله: «از متن می‌توانیم برداشت کنیم که نظریه پاستور، علم پزشکی را بسیار زیاد توسعه داد.»

(درک مطلب)

(همید محمدی)

-۵۸

ترجمه جمله: «ضمیر "they" در پاراگراف دوم به باکتری‌ها اشاره می‌کند.»

(درک مطلب)

(همید محمدی)

-۵۹

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن «مردی که باید به او افتخار کرده» می‌تواند باشد.»

(درک مطلب)

(همید محمدی)

-۶۰

ترجمه جمله: «کلمه "conduct" در پاراگراف آخر از نظر معنایی به "do" (انجام دادن) نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

(علی شکوهی)

-۵۱

ترجمه جمله: «من نمی‌توانم به خوبی شما بنویسم، ولی در واقع خیلی بهتر از آنکس می‌توانم بنویسم.»

صفت ساده	صفت برتری (تفضیلی)	صفت عالی
good	better (than)	the best

(گرامر، صفحه‌ی ۵۶ کتاب درسی، درس ۲)

(پواد مؤمنی)

-۵۲

ترجمه جمله: «من در حال حاضر چیزی در ذهنم ندارم که درباره‌اش صحبت کنم، اما دیروز در چنین وقتی داشتم به چیزهای بسیاری فکر می‌کدم.»

نکته مهم درسی

گذشته استمراری، دلالت بر استمرار کاری در زمان مشخصی در گذشته دارد.

(گرامر، صفحه‌ی ۸۳ کتاب درسی، درس ۳)

(عبدالرشید شفیعی)

-۵۳

ترجمه جمله: «گارسون خانم، مؤدبانه از پیرمرد تقاضا کرد تا سیگارش را خاموش کند یا اینکه رستوران را ترک کند.»

(۱) مخصوصاً

(۴) امیدوارانه

(۳) به طور طبیعی

(واژگان، صفحه‌ی ۶۱ کتاب درسی، درس ۲)

(ممدر سهرابی)

-۵۴

ترجمه جمله: «هرچیزی که او گفت هرگز درست نبود و واقعاً به سختی قابل باور بود. آن تماماً ابداع او بود.»

(۱) دانش، علم

(۴) اقدام

(۲) ابداع

(۳) دارو

(واژگان، صفحه‌ی ۸۰ کتاب درسی، درس ۳)

(مهدی فرامیری، نمودار تابع درجه ۲، صفحه‌ی ۷۹ تا ۸۶)

-۶۵

مختصات رأس سهمی $f(x) = ax^2 + bx + c$ برابر است با:

$$\left(-\frac{b}{2a}, \frac{4ac - b^2}{4a} \right)$$

$$y = -x^2 + kx - 1 \quad \text{مقایسه با فرم استاندارد} \rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ b = k \\ c = -1 \end{cases}$$

$$x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{k}{2(-1)} = \frac{k}{2} = \frac{3}{2} \Rightarrow k = 3$$

$y = -x^2 + 3x - 1$ از بین نقاط داده شده تنها مختصات نقطه گزینه‌ی «۱» در معادله $-1 + 3x$ صدق می‌کند.

(مهدی زرین‌کفشن، گردآوری داده‌ها، صفحه‌ی ۹۲ تا ۹۳)

-۶۶

به بررسی تک تک موارد می‌پردازیم:

(الف) برای دانستن این موضوع که بهترین سریال از نظر مردم چیست از طریق اصحاحه می‌توان داده‌ها را جمع‌آوری کرد.

(ب) تعداد افرادی که در روز جمعه به رستوران مراجعه خواهند کرد از طریق مشاهده به دست می‌آید.

(پ) نرخ رشد باروری در سال ۹۵ را می‌توان از طریق اطلاعات ذخیره شده (دادگان‌ها) بررسی کرد.

(مهدی زرین‌کفشن، گردآوری داده‌ها، صفحه‌ی ۹۴ تا ۹۵)

-۶۷

به بررسی تک تک موارد می‌پردازیم:

(الف) دمای هوای کلاس یک متغیر کمی است که مقیاس اندازه‌گیری آن فاصله‌ای است.

(ب) تعداد دانش‌آموزانی که در کلاس حضور دارند، یک متغیر کمی است که مقیاس اندازه‌گیری آن نسبتی است.

(پ) طول قد دانش‌آموزان یک متغیر کمی است که مقیاس اندازه‌گیری آن نسبتی است.

(ت) رتبه کنکور دانش‌آموزان در کلاس یک متغیر کیفی است که مقیاس اندازه‌گیری آن ترتیبی است.

پیاضن و آمار (۱)

(مهدی زرین‌کفشن، چند اتحاد جبری و کاربردها، صفحه‌ی ۱۰ و ۱۱)

-۶۱

با استفاده از اتحاد جمله مشترک عبارت را تجزیه می‌کنیم، داریم:

$$y^2 + 3y - 10 = y^2 + (5-2)y + (5) \times (-2) = (y+5)(y-2)$$

با توجه به گزینه‌ها عامل $y+5$ در تجزیه عبارت مورد نظر وجود دارد.

(مهدی فرامیری، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۴۳ تا ۴۴)

-۶۲

$$2x^2 + (1-m)x + 4m = 0 \quad \text{مقایسه با فرم استاندارد} \rightarrow \begin{cases} a = 2 \\ b = 1-m \\ c = 4m \end{cases}$$

$$x_1 + x_2 = x_1 \cdot x_2 \Rightarrow \frac{-b}{a} = \frac{c}{a} \Rightarrow \frac{-(1-m)}{2} = \frac{4m}{2}$$

$$\Rightarrow -1 + m = 4m \Rightarrow 3m = -1 \Rightarrow m = -\frac{1}{3}$$

(مهدی فرامیری، معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، صفحه‌ی ۴۹ تا ۵۰)

-۶۳

برای آن که عدد $x = 1$ ریشه (جواب) معادله باشد، باید در معادله صدق کند. بنابراین:

$$\frac{x+3}{x-3} - \frac{1}{x} = \frac{k}{x(x-3)} \quad \text{از} \quad x=1 \rightarrow \frac{4}{-2} - \frac{1}{1} = \frac{k}{1 \times (-2)}$$

$$\Rightarrow -2 - 1 = \frac{k}{-2} \Rightarrow -3 = \frac{k}{-2} \Rightarrow k = 6$$

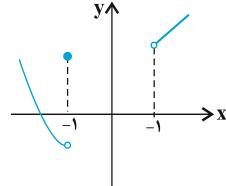
(محمد بهیرایی، مفهوم تابع، صفحه‌ی ۵۶ تا ۵۷)

-۶۴

با توجه به نمودار صورت سؤال ملاحظه می‌شود که در فاصله بین ۱ و -۱ و در نقطه ۱، هر

خط موازی محور y ‌ها، نمودار را در بیش از یک نقطه قطع می‌کند، بنابراین با حذف فقطمحدوده $1 \leq x < 1$ از مقادیر x ، رابطه مذکور به یک تابع تبدیل می‌شود. در این

صورت نمودار تابع به صورت زیر می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۱) (شاهد «گواه»

-۷۱

(سؤال ۱۵۱ کتاب آبی، عبارت‌های گویا، صفحه‌ی ۱۹ تا ۲۴ کتاب (رسی)

ابتدا حاصل داخل هر پرانتز را می‌یابیم:

$$\begin{aligned} x+3 + \frac{4}{x-2} &= \frac{(x+3)(x-2)}{x-2} + \frac{4}{x-2} = \frac{x^2+x-6}{x-2} + \frac{4}{x-2} \\ &= \frac{x^2+x-6+4}{x-2} = \frac{x^2+x-2}{x-2} = \frac{(x+2)(x-1)}{x-2} \\ 2 + \frac{2}{x-2} &= \frac{2(x-2)}{x-2} + \frac{2}{x-2} = \frac{2x-4}{x-2} + \frac{2}{x-2} = \frac{2x-4+2}{x-2} \\ &= \frac{2x-2}{x-2} = \frac{2(x-1)}{x-2} \end{aligned}$$

حال تقسیم را به ضرب تبدیل کرده و عبارت را ساده می‌کنیم:

$$\begin{aligned} (x+3 + \frac{4}{x-2}) \div (2 + \frac{2}{x-2}) &= \frac{(x+2)(x-1)}{x-2} \div \frac{2(x-1)}{x-2} = \frac{(x+2)(x-1)}{x-2} \times \frac{x-2}{2(x-1)} \\ &= \frac{x+2}{2} = \frac{x}{2} + 1 \end{aligned}$$

(سعیل هسن‌خان‌پور، معیارهای گرایش به مرگز، صفحه‌ی اما تا ۱۰۳)

-۶۸

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم:

۳, ۴, ۵, ۶, ۷, ۷, ۸, ۸, ۹, ۱۰, ۱۱

چون تعداد داده‌ها زوج است، میانه برابر میانگین دو داده وسط است یعنی میانگین

داده‌های ششم و هفتم درنتیجه میانه برابر ۷ است همچنین بیشترین فراوانی مربوط به

عدد ۷ است، پس مد نیز ۷ است.

$$\begin{aligned} \text{میانگین} &= \frac{۳+۴+۵+۶+۷+۷+۸+۸+۹+۱۰+۱۱}{۱۲} \\ &= \frac{۸۵}{۱۲} = ۷ \Rightarrow \text{میانه} = \text{مد} = \text{میانگین} \end{aligned}$$

(همید زرین‌کش، معیارهای گرایش به مرگز، صفحه‌ی اما تا ۱۰۳)

-۶۹

اگر در یک سری داده‌آماری به بزرگترین داده مقداری را اضافه کنیم و یا از کوچکترین داده مقداری را کم کنیم، در این صورت میانه داده‌ها تغییری نخواهد کرد و ثابت می‌ماند.

(همید زرین‌کش، معیارهای گرایش به مرگز، صفحه‌ی اما تا ۱۰۳)

-۷۰

طبق رابطه میانگین، ابتدا میانگین را در حالت اول به دست می‌آوریم:

 $x_1, x_2 + 1, x_3 + 2, x_4 + 3$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + 1 + x_3 + 2 + x_4 + 3}{4}$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + 6 = 4\bar{x}$$

$$\Rightarrow x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 4\bar{x} - 6 \quad (1)$$

در حالت دوم برای میانگین داده‌ها داریم:

$$\bar{x}' = \frac{2x_1 + 2x_2 + 1 + 2x_3 + 2 + 2x_4 + 3}{4}$$

$$= \frac{2(x_1 + x_2 + x_3 + x_4) + 6}{4}$$

$$\xrightarrow{(1)} \bar{x}' = \frac{2(4\bar{x} - 6) + 6}{4} = \frac{8\bar{x} - 12 + 6}{4} = \frac{8\bar{x} - 6}{4} = 2\bar{x} - \frac{3}{2}$$

(سؤال ۲۹۷ کتاب آبی، حل معادله درجه ۲ و کاربردها، صفحه‌ی ۱۳۵ تا ۱۴۶ کتاب (رسی))

در معادله درجه دوم مجموع دو ریشه برابر $-\frac{b}{a}$ باشد، داریم:

$$4x^2 + kx = 21 \Rightarrow 4x^2 + kx - 21 = 0$$

$$\begin{array}{l} \text{مقابله با فرم استاندارد} \\ ax^2 + bx + c = 0 \end{array} \Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ b = k \\ c = -21 \end{cases}$$

$$\frac{-b}{a} = \frac{-k}{4} = -2 \Rightarrow -k = -8 \Rightarrow k = 8$$

پس معادله به فرم زیر است:

$$4x^2 + 8x - 21 = 0$$

حال این معادله را به روش اتحاد جمله مشترک تجزیه می‌کنیم، داریم:

$$(2x)^2 + 4(2x) - 21 = 0 \Rightarrow (2x)^2 + (2+2)(2x) + (2)(-3) = 0$$

$$\begin{cases} 2x + 2 = 0 \Rightarrow x = -\frac{2}{2} \\ 2x - 3 = 0 \Rightarrow x = \frac{3}{2} \end{cases}$$

ریشه کوچکتر
ریشه بزرگ‌تر

-۷۵

(سؤال ۳۴۵ کتاب آموزشی، نمودار تابع خطی، صفحه‌ی ۷۲۸ تا ۷۲۹ کتاب درسی)

ابتدا ضابطه تابع خطی را می‌یابیم، با توجه به نمودار نقاط (۱، -۳)، (۰، -۲) و (B(-۱، -۲)) روی نمودار تابع قرار دارند:

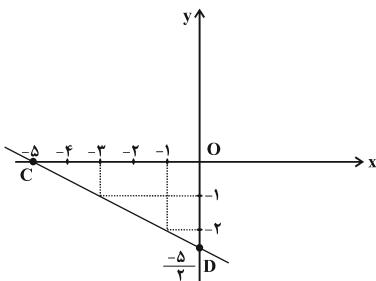
$$m = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} = \frac{-2 - (-1)}{0 - (-1)} = \frac{-1}{1} = -1$$

$$y - y_B = m(x - x_B) \Rightarrow y - (-2) = -\frac{1}{1}(x - (-1))$$

$$\Rightarrow y + 2 = -x - 1 \Rightarrow y = -x - 1 - 2 = -x - \frac{5}{2}$$

$$\Rightarrow f(x) = -x - \frac{5}{2}$$

حال نقاطی که نمودار تابع محورهای مختصات را قطع می‌کند، می‌یابیم:

$$x = 0 \Rightarrow f(0) = -\frac{1}{1} \times (0) - \frac{5}{2} = -\frac{5}{2}$$

$$f(x) = 0 \Rightarrow 0 = -x - \frac{5}{2} \Rightarrow \frac{1}{1}x = -\frac{5}{2} \Rightarrow x = -5$$

$\frac{1}{1} \times OC \times OD$: حال مساحت مثلث OCD را می‌یابیم

$$= \frac{1}{2} \times |-5| \times |-\frac{5}{2}| = \frac{1}{2} \times 5 \times \frac{5}{2} = \frac{25}{4}$$

-۷۶

(سؤال ۳۴۶ کتاب آموزشی، نمودار تابع درجه ۲، صفحه‌ی ۷۹ تا ۸۰ کتاب درسی)

ابتدا تابع S را بر حسب x می‌یابیم، برای این منظور ابتدا y را بر حسب x می‌یابیم
سپس در جایگذاری می‌کنیم:

$$2x + 3y = 12 \Rightarrow 3y = 12 - 2x$$

$$\Rightarrow y = \frac{1}{3}(12 - 2x) = \frac{12}{3} - \frac{2x}{3} = 4 - \frac{2x}{3} \quad (1)$$

$$S = xy \xrightarrow{(1)} S = x(4 - \frac{2x}{3}) \Rightarrow S = 4x - \frac{2}{3}x^2$$

حال برای به دست آوردن ماقسیمم S، مختصات رأس سهمی این تابع را می‌یابیم:

$$S = -\frac{2}{3}x^2 + 4x \Rightarrow x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-4}{2 \times (-\frac{2}{3})} = \frac{-4}{-\frac{4}{3}} = 3$$

$$\Rightarrow S(3) = -\frac{2}{3} \times (3)^2 + 4 \times (3) = 6$$

-۷۳

(سؤال ۳۴۷ کتاب آموزشی، مفهوم تابع، صفحه‌ی ۵۶ تا ۵۷ کتاب درسی)

برای اینکه رابطه f تابع باشد، زوج مرتب‌هایی که دارای مؤلفه‌ی اول یکسان می‌باشند، باید مؤلفه‌ی دوم یکسان داشته باشند.

$$f = \{(n-1, m+n), (n-1, -1), (m, n-1), (m, 2n)\}$$

$$\Rightarrow (n-1, m+n) = (n-1, -1) \Rightarrow m+n = -1 \quad (1)$$

$$(m, n-1), (m, 2n) \Rightarrow n-1 = 2n \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(2), (1)} \begin{cases} m+n = -1 & \xrightarrow{n=-1} m-1 = -1 \Rightarrow m = 0 \\ n-1 = 2n \Rightarrow n = -1 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\substack{m=0 \\ n=-1}} f = \{(-2, -1), (-2, -1), (0, -2), (0, -2)\}$$

$$= \{(-2, -1), (0, -2)\}$$

-۷۴

(سؤال ۳۴۸ کتاب آموزشی، ضابطه جبری تابع، صفحه‌ی ۶۶ تا ۶۷ کتاب درسی)

ابتدا مقادیر (۲) و $f(2 + \sqrt{y})$ را می‌یابیم:

$$f(x) = \sqrt{-x^2 + 4x + 12}$$

$$f(2 + \sqrt{y}) = \sqrt{-(2 + \sqrt{y})^2 + 4(2 + \sqrt{y}) + 12}$$

$$= \sqrt{-(4 + 4\sqrt{y} + y) + 8 + 4\sqrt{y} + 12}$$

$$= \sqrt{-4 - 4\sqrt{y} - y + 8 + 4\sqrt{y} + 12} = \sqrt{16} = 4$$

$$f(2) = \sqrt{-2^2 + 4 \times 2 + 12} = \sqrt{-4 + 8 + 12} = \sqrt{16} = 4$$

$$\Rightarrow f(2 + \sqrt{y}) - f(2) = 4 - 4 = -1$$

اقتصاد

(سara شریفی، بازار، صفحه‌ی ۳۳۷ تا ۳۴۷)

-۸۱

(الف) عرضه‌کنندگان در قیمت ۴۰۰ ریال، ۴ کیلو کالا عرضه خواهند کرد، در حالی که به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است (۸ کیلو)، در نتیجه در بازار با کمبود عرضه یا مازاد تقاضایی معادل ۴ کیلو ($4 = 8 - 4$) مواجه خواهیم شد. در این حالت چون گروهی از مصرف‌کنندگان به خرید کالای مورد نیاز خود موفق نشده‌اند، حاضرند برای خرید کالا مبلغ بیشتری پردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می‌شود. این افزایش قیمت تا سطحی ادامه می‌باید که در آن، فاصله عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود.

(ب) محل برخور德 نمودارهای عرضه و تقاضا، نقطه تعادلی بازار است. سطح قیمت متناظر با آن را قیمت تعادلی (500 ریال) و مقدار متناظر با آن را (6 کیلو) مقدار تعادلی تقاضا و عرضه می‌نامیم.

(ج) اگر شبی منحنی تقاضا زیاد باشد یعنی عکس العمل مصرف‌کنندگان در برابر قیمت کم است که اصطلاحاً می‌گوییم کشش قیمتی تقاضا کم است که به آن، کالای ضروری می‌گوییم.

(سara شریفی، بانک، صفحه‌ی ۶۵)

-۸۲

- حسابی که موجودی آن‌ها به محض این‌که مشتری مطالبه کند، باید به او یا هر کس دیگری که او بخواهد، پرداخت شود. $=$ سپرده دیداری $= 400$ میلیون واحد پولی - حسابی که پول مشتری برای مدتی تقریباً طولانی در آن نگهداری می‌شود و مشتری تا زمان سرسیبد حق برداشت از آن ندارد. $=$ سپرده مدت‌دار $= 100$ میلیون واحد پولی - حسابی که پول مشتری برای مدتی نامعین در آن نگهداری می‌شود اما مشتری می‌تواند با مراجعته به بانک، موجودی این حساب را در هر زمان که بخواهد دریافت کند. $=$ سپرده پس‌انداز

میلیون واحد پولی $= 200 = 2 \times 100 =$ (سپرده مدت‌دار $\times 2 =$ سپرده پس‌انداز

میلیون واحد پولی $= 300 = 200 + 100 =$ سپرده مدت‌دار + سپرده پس‌انداز = سپرده غیردیداری

- سپرده‌ها (دیداری و غیردیداری) در واقع اعتبار و دارایی صاحبش و بدھی بانک به مشتریانش است.

میلیون واحد پولی $= 700 = 400 + 300 =$ سپرده غیردیداری + سپرده دیداری = بدھی بانک به مشتریانش

-۷۷

(سؤال ۶۳۶ کتاب آبی، گردآوری داده‌ها، صفحه‌ی ۸۸ تا ۹۴ کتاب درسی)

در این بورسی، جامعه آماری تمام موشها، نمونه آماری موش‌های آزمایش شده و روش به دست آوردن داده‌ها، مشاهده است.

-۷۸

(سؤال ۶۵۵ کتاب آبی، گردآوری داده‌ها، صفحه‌ی ۹۶ تا ۹۶ کتاب درسی)

نسبت‌های $\frac{17}{21}$ هر دو آماره هستند، چون نسبت دختران به کل افراد را در 2 نمونه تصادفی نشان می‌دهند، ولی $\frac{18}{30}$ بیانگر یک پارامتر است، چون نسبت دختران را در کل دانشکده نشان می‌دهد. به همین ترتیب نسبت $\frac{12}{30}$ بیانگر یک پارامتر است.

-۷۹

(سؤال ۷۲۷ کتاب آبی، معیارهای گراش به موز، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۴ کتاب درسی)

ابتدا میانگین داده‌های قبلی را به دست می‌آوریم، دقت کنید میانگین داده‌های جدید برابر میانگین داده‌های قبلی به علاوه $/ ۱$ است.

$$10 = \overline{x} + 1 / 5 \Rightarrow \overline{x} = 8 / 5$$

داده	۳ ۷ ۱۱ ۱۵
فرآوانی	۴ ۵ ۲ ۳

$$\overline{x} = \frac{4 \times 3 + 5 \times 7 + a \times 11 + 3 \times 15}{4 + 5 + a + 3} = \frac{92 + 11a}{12 + a}$$

$$\Rightarrow 8 / 5 = \frac{92 + 11a}{12 + a} \Rightarrow 8 / 5(12 + a) = 92 + 11a$$

$$\Rightarrow 102 - 92 = 11a - 8 / 5a \Rightarrow 10 = 2 / 5a \Rightarrow a = 4$$

-۸۰

(سؤال ۷۱۳ کتاب آبی، معیارهای گراش به موز، صفحه‌ی ۱۰ تا ۱۴ کتاب درسی)

داده	۶ ۱۲ ۱۳ ۱۴
فرآوانی	۱ ۱ ۲ ۱

اگر فراوانی داده 12 برابر با 1 باشد، داده 13 مد است. اگر فراوانی داده 12 برابر با 2 باشد، داده‌های 12 و 13 هر دو مد هستند. پس فراوانی داده 12 برابر با 3 است و بنابراین:

$$a - 2 = 12 \Rightarrow a = 14$$

$$a - b = 12 \xrightarrow{a=14} 14 - b = 12 \Rightarrow b = 2$$

با جایگذاری a و b در داده‌های $6, a, b, 7, 10, 14$ و مرتب کردن آن‌ها خواهیم داشت:

$$2, 6, 7, 10, 14$$

$$= \text{داده سوم} = \text{میانه} \xrightarrow{5} \text{تعداد داده‌ها}$$

-۸۸

(علیرضا رضایی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۰۰، ۱۰۱ و ۱۰۷)

- (الف) غلط است حقوق و مزایای کارمندان و بازنشستگان از هزینه‌های کارکنان است.
- (ب) صحیح است.
- (ج) صحیح است.
- (د) صحیح است.
- (ه) صحیح است.

(مهران اخشاری، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌ی ۱۱۲)

-۸۹

هر کشور و سازمانی که نیروهای متخصص و آموزش دیده بیشتری در اختیار دارد در زمینه تجارت جهانی موفق‌تر است.

(مهران اخشاری، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌ی ۱۱۵ و ۱۱۶)

-۹۰

بازارهای داخلی محدود است؛ به همین دلیل تولیدکنندگان از طریق صادرات می‌توانند به بازارهای وسیع تری دسترسی پیدا کنند.

علوم و فنون ادبی (۱)

-۹۱

(اعظم نوری‌نیا، سیک و سبک‌شناسی (سیک خراسانی)، صفحه‌ی ۴۸ و ۴۹)

- ایيات صورت سؤال از شاهنامه انتخاب شده‌اند. قالب شعر، مثنوی است.
- تشرییف گزینه‌های دیگر:**
- گزینه‌ی «۲»: چون باد، رفت: تشبيه از نوع حسی
- گزینه‌ی «۴»: به خورشید بر

(سعید مجفری، زبان و ادبیات پیش از اسلام، صفحه‌ی ۳۷)

-۹۲

زبان پارته، در دوره اشکانیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان تأثیف می‌شده است.

(عارفه‌سادات طباطبائی نژاد، قافیه، صفحه‌ی ۸۱)

-۹۳

در بیت گزینه‌ی «۲»: «است» ردیف و «فايديه‌ها – چرا» واژگان قافیه‌اند که قافیه آن‌ها براساس قاعدة «ساخته شده‌اند».

تشرییف گزینه‌های دیگر:

- گزینه‌ی «۱»: «دشت – اوست»: (وست) ← قاعدة «۲»
- گزینه‌ی «۳»: «نخست – درست»: (سَت) ← قاعدة «۲»
- گزینه‌ی «۴»: «ارس – نفس»: (سَن) ← قاعدة «۲»

(سارا شریفی، وشد، توسعه و پیشرفت، صفحه‌ی ۸۱ و ۸۲)

-۸۳

(الف) کشور چین رتبه ۹۰ را در شاخص توسعه انسانی دارد.

- (ب) نرخ مرگ و میر نوزادان در کشور ایران $\frac{۱۴}{۴}$ ، در کشور نرخ $\frac{۲}{۳}$ و در کشور چین $\frac{۱۰}{۹}$ در هر هزار تولد است.

(ج) در آمد سرانه سالانه در بیش از $\frac{۵۰}{۵۰}$ کشور در حال توسعه فقری از $\frac{۱۶۰۰}{۱۶۰۰}$ دلار کمتر است.

(د) متوسط درصد نرخ باسوسایی بزرگسالان در $\frac{۴۹}{۴۹}$ کشور با توسعه انسانی زیاد بهطور متوسط نزدیک به $\frac{۱۰۰}{۱۰۰}$ درصد است.

(ه) در سال $\frac{۲۰۱۵}{۲۰۱۵}$ تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس بیش از $\frac{۸۰۶۷۵}{۸۰۶۷۵}$ دلار و در سودان $\frac{۲۲۱}{۲۲۱}$ دلار بوده است.

(مهدی کاردا، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۱۰۴ و ۱۰۵)

-۸۴

$$\text{تومان} = \frac{۱۱}{۱۰۰} \times ۱,۳۸۰,۰۰۰ = ۱۵۱,۸۰۰ \text{ میزان مالیات ماهانه پرداختی فرد اول}$$

$$\text{تومان} = \frac{۱۳}{۱۰۰} \times ۱,۵۶۰,۰۰۰ = ۲۰۲,۸۰۰ \text{ میزان مالیات ماهانه پرداختی فرد دوم}$$

$$\text{تومان} = ۱,۵۶۰,۰۰۰ - ۲۰۲,۴۸۰۰ = ۱,۳۵۷,۲۰۰ = \text{مانده خالص ماهیانه فرد دوم}$$

(کامران الله مرادی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه‌ی ۱۰۳)

-۸۵

- مالیات بر نقل و انتقالات دارایی و حقوق و عوارض گمرکی از مالیات‌های غیر مستقیم هستند.
- مالیات بر درآمد و مالیات بر دارایی و ثروت از مالیات‌های مستقیم‌اند.

(کامران الله مرادی، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌ی ۱۱۱)

-۸۶

- (الف) اصلاح ساختار توزیع درآمد و عادلانه‌تر کردن آن و مقابله با فقر، مستلزم توانمندسازی افراد و بهویژه مولد کردن آنهاست.

(ب) توزیع عادلانه درآمدها و کاهش فقر می‌تواند انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرآیند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند.

(علیرضا رضایی، دولت و اقتصاد، صفحه‌ی ۹۱ تا ۹۳)

-۸۷

(الف) مربوط به هدف «رشد و پیشرفت اقتصادی» است.

(ب) مربوط به «هدف بهبود توزیع ثروت و درآمد» است.

(ج) مربوط به هدف «اشغال کامل» است.

-۹۹

(مهسن اصیفری، سیک و سیک‌شناسی (سیک خراسانی)، صفحه‌ی ۳۸ و ۳۹)

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: فعل «همی‌بردن» صورت قدیمی «می‌برند» است که زمان ماضی استمراری دارد.

گزینه‌ی «۳»: در جملات پایانی متن سقراط می‌گوید جسم انسان نابود شدنی است اما روح جاودانه ارزشمند است و فناپذیر.

گزینه‌ی «۴»: در متن صورت سؤال واژه غیرсадه (بت‌پرست) و واژه وندی (کشتن) به کار رفته است.

-۱۰۰

(عارفه‌سادات طباطبائی نژاد، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه‌ی ۷۵)

در بیت صورت سؤال و گزینه‌ی «۳»، ۸ هجای کوتاه وجود دارد. (هر مصراع چهار هجای کوتاه)

ج / ب / و / ان / ج / ج / ش / ان

گزینه‌ی «۳»: ت / د / ک / و / ک / د / ک / د (۸ هجای کوتاه)

هجاهای کوتاه در سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: د / د / ر / ا / ق / ا / ر / ا / ت / ا / ش / ر (۱۰ هجای کوتاه)

گزینه‌ی «۲»: ز / ا / م / ا / ر / ا / ب / ا / ن (۶ هجای کوتاه)

گزینه‌ی «۴»: س / ا / ا / ک / ا / ب / ا / ن / ا / ا / ب / ا / ت / ا / م / ل / ا / پ / د / ا / ن / ا / ز (۱۶ هجای کوتاه)

(مهسن اصیفری، بررسی و طبقه‌بندی آثار، صفحه‌ی ۱۸ و ۱۹)

-۱۰۱

مفاهیم به کار رفته در قلمرو فکری از نوع عشق‌گرا (عاشقانه) است نه طبیعت‌گرا.

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: کلمات «روان، امروزی و دیرسال» ساختمان غیرсадه دارند.

گزینه‌ی «۲»: وجود استعاره (سرو روان) و تشبیه (گل رخسار و من بلبل این بستانه)

(علم بیان)

گزینه‌ی «۳»: وجود وزن و قافیه و جناس (سر، سرو) بیانگر کاربرد سطح آوای قلمرو

ادبی هستند. واج‌های «س و ش» هم تکرار شده‌اند و آرایه واج‌آرایی را به وجود آورده‌اند.

(اعظم نوری‌نیا، کالبدشگانی متن ۱ (شعر)، صفحه‌ی ۲۵ و ۲۶)

در شعر علاوه بر آرایه «تضاد» آرایه کنایه نیز به کار رفته است؛ کنایه‌ها: دل‌گشا

بودن ← نشانگر بودن / دست‌گیر بودن ← یاری‌رسان بودن

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: واژه‌های وندی: نیوشنده، ستایش و ... / واژه‌های ساده: ایزد، سرای، بیگانه و ... / واژه‌های مرکب: رهنما، دلگشا

گزینه‌ی «۲»: واژگان کهن: نیوشنده (شنونده)، سرای، هشیوار، ریش و ...

گزینه‌ی «۳»: کاربرد ضمیر شخصی «او» برای غیر انسان (خرد) در بیت چهارم

-۱۰۰

(اعظم نوری‌نیا، وزن شعر فارسی، صفحه‌ی ۱۸)

-۹۵

در بیت گزینه‌ی «۴» سه بار حذف همزه صورت گرفته است:

دلبندم آن: دل‌بندمان // منظور چشم آرام دل: منظور چشم‌مارم دل // ببرد آرام را:

ببرد آرام را

حذف همزه در سایر ایات:

گزینه‌ی «۱»: دو بار (می‌زنند این: می‌زنندین) / (بوده است: بودست)

گزینه‌ی «۲»: دو بار (می‌کنیم آن: می‌کنیمان) / (جنین اصنام را: جنین‌صنام را)

گزینه‌ی «۳»: یک بار (این اقدام را: این‌قدام را)

(مهسن اصیفری، سیک و سیک‌شناسی (سیک عراقی)، صفحه‌ی ۶۰)

-۹۶

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ترتیب «انتقاد اجتماعی، تعلیم و اندرز و مفاهیم عرفانی» مشهور است که به ویژگی‌های فکری سیک عراقی مربوط می‌شود.

-۱۰۱

(سعید بعفری، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه‌ی ۷۵)

-- U / -- U / -- U / -- U

تشریف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: -UU / -- UU / -- UU

گزینه‌ی «۳»: -U / -- U / -- U / -- U

گزینه‌ی «۴»: ---U / ---U / ---U / ---U

-۹۸

(کاظم کاظمی، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۶ و ۵۷)

نوع نثر عبارت گزینه‌ی «۴»، «مصنوع» و نثر سایر عبارات، موزون است.

۱۰۶- (اعظم نوری‌نیا، هماهنگی پاره‌های کلام، صفحه‌ی ۷۵)

-۱۰۶

در بیت گزینه‌ی «۴» هجای کشیده وجود ندارد.

هجای کشیده در گزینه‌های دوچرخه:

گزینه‌ی «۱»: چرخ / باز (در شهباز)

گزینه‌ی «۲»: ماه، جای

گزینه‌ی «۳»: بیش (در بیشتر)

۱۰۷- (عارفه‌سادات طباطبایی نژاد، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۳۴)

-۱۰۷

مفهوم بیت گزینه‌ی «۳»، عرفانی – تعلیمی است در حالی که رایج‌ترین انواع شعر در

سبک خراسانی در قرن چهارم و نیمة اول قرن پنجم، «مدحی» و «حماسی» و

«غنایی» است.

مفهوم بیت گزینه‌ی «۱»، حمامی و بیت گزینه‌های «۲» و «۴» مدحی است.

۱۰۸- (عارفه‌سادات طباطبایی نژاد، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۳۴)

-۱۰۸

شاعران قرن چهارم و اوایل قرن پنجم، به واقعیت‌های بیرونی توجه داشتند.

۱۰۹- (میترا پاکنژاد، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۴۰)

-۱۰۹

ایرانیان در سه قرن نخست هجری به فعالیت‌های علمی و ادبی خود ادامه دارند.

۱۱۰- (میترا پاکنژاد، شکل‌گیری و گسترش زبان و ادبیات فارسی، صفحه‌ی ۴۰)

-۱۱۰

این متن بخش‌هایی از مقدمه کتاب ترجمه تفسیر طبری است و اصل این تفسیر به

زبان عربی است.

۱۰۲- (مسن اصغری، مبانی علوم و فنون ادبی، صفحه‌ی ۱۳)

-۱۰۲

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به ترتیب ویژگی‌های «بلاغت و سخن بلیغ» مطرح شده

است.

۱۰۳- (اعظم نوری‌نیا، وزن شعر فارسی، صفحه‌ی ۸۸)

-۱۰۳

خط عروضی صحیح سایر صص اعدها:

گزینه‌ی «۱»: بضاعت نیاورد ملا أميد

گزینه‌ی «۳»: سیمرغ ماچ لایق زاغشیان نست

گزینه‌ی «۴»: وین کشت رها نک دزو گلله چریدست

-۱۰۴

۱۰۴- (هزیر ریمی، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم، صفحه‌ی ۵۶)

عبارت گزینه‌ی «۴» را نمی‌توان جزء نثر موزون به شمار آورده زیرا ویژگی اصلی نثر

موزون به کارگیری سجع‌های ساده است. نثر موزون با بهره‌گیری از جمله‌های کوتاه،

خود را به شعر نزدیک می‌کند.

-۱۰۵

۱۰۵- (اعظم نوری‌نیا، سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار شعر فارسی، صفحه‌ی ۶۹)

لحن و وزن بیت گزینه‌ی «۳» حالت غم و اندوه را منتقل می‌کند.

ایيات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» وزنی ضربی دارند و تکرار منظم موسیقی و لحن

ایيات، حالت شادی و نشاط درونی را به خواننده منتقل می‌کند.

-۱۱۶-

(آزاده میرزائی، مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور، صفحه‌ی ۶۶ و ۶۹)

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» از ویژگی‌های منابع دست اول هستند.

گزینه‌ی «۲»، ویژگی منابع دست دوم است.

تکنیک: منابع تحقیق تاریخ به دو دسته منابع دست اول یا اصلی و منابع دست دوم یا فرعی تقسیم می‌شوند.

-۱۱۷-

(آزاده میرزائی، سیده‌هم تمدن ایرانی، صفحه‌ی ۷۷)

ایلام با دیگر مناطق فلات ایران و سرزمین‌های مجاور آن مانند آسیای صغیر و هند، روابط تجاری داشت. تماس‌ها و ارتباط‌های سیاسی و تجاری موجب شکل‌گیری روابط فرهنگی میان این سرزمین‌ها شد و دین، فرهنگ، خط و زبان آن‌ها را تحت تأثیر قرار داد. حکومت ایلام، سرانجام پس از قرن‌ها سلطنت، بر اثر یورش ویرانگر آشوریان در قرن ۷ ق.م. دچار انحطاط و فروپاشی شد.

-۱۱۸-

(علیرضا عوض‌آباریان، توکیبی، صفحه‌های ۵ و ۱۳ و ۱۵)

الف) در گاهشماری خورشیدی – قمری بابلی برای رفع اختلاف زمانی، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزوzenدند.

ب) مبدأ گاهشماری اوستایی، به تخت نشستن هر پادشاه است و ماهها و روزهای هر ماه با اسامی ایزدان و فرشتگان نام‌گذاری می‌شد.

پ) اساس شیوه تاریخ نگاری نوین بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان پردازی بود.

-۱۱۹-

(هژیر ریمی، توکیبی، صفحه‌ی ۲۵ و ۳۰)

به ترتیب آغاز روستانشینی و ابداع خط و نگارش در دوره نوسنگی و دوره مفرغ اتفاق افتاده است.

آرامگاه شیوه‌نگاری، امپراتور چین باستان با ۸۰۰۰ مجسمه سرباز؛ این آرامگاه در سال ۱۹۷۴ م. به طور اتفاقی توسط تعدادی از کشاورزان چینی که مشغول کندن چاه بودند، کشف شد. (تصویر صورت سؤال)

-۱۲۰-

(علیرضا عوض‌آباریان، توکیبی، صفحه‌های ۹۱، ۹۰، ۹۵ و ۹۶)

الف) برجسته‌ترین دستاوردهای دور روم، در معماری و مجسمه‌سازی تبلور یافت.

ب) دین مسیحیت در زمان امپراتور کنستانتین رونق بی‌سابقه‌ای یافت؛ زیرا این امپراتور خود به مسیحیت گروید و فرمانی صادر کرد که آزادی این دین را در محدوده امپراتوری روم تضمین می‌کرد.

ج) در زمان پادشاهی قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک موافق شد.

د) در اوایل فرماترواپی بزرگ سوم، اعراب مسلمان به ایران حمله و در چند جنگ بزرگ مانند قادسیه، جلو لا و نهاؤند، سپاه ساسانی را مغلوب کردند.

تاریخ (۱) ایران و جهان باستان

-۱۱۱-

(پهلوی، توکیبی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰، ۱۰۱ و ۱۱۶)

پادشاهان هخامنشی و بهویژه داریوش یکم، اعدامی کردند که به خواست اهورامزدا به مقام پادشاهی رسیدند. کار اصلی دیران در دوره ساسانی نگارش فرمان‌ها، نامه‌ها و اسناد و ثبت و ضبط آن‌ها بود؛ وجود قشرهای سه‌گانه آریایی در آغاز، معروف نوعی تقسیم کار و دسته‌بندی حرف‌های به شمار می‌رفت و جشن گاهنبارها عبارت بودند از: شش جشن که به شکرانه آفریده شدن عناصر اصلی خلقت: آسمان، آب، زمین، گیاه، جانوران و انسان، در شش وقت معین از ماههای سال برگزار می‌شد.

-۱۱۲-

(علیرضا عوض‌آباریان، توکیبی، صفحه‌های ۳۰، ۳۱، ۳۲ و ۳۹)

تشریف عبارت‌های نادرست:

الف) شواهد باستان‌شناسی دلالت بر آن دارد که نخستین انسان‌واره‌ها حدود ۴ میلیون سال پیش در علفزارهای آفریقا می‌زیستند و بعدها گروهایی از آنان به اروپا و آسیا کوچ کردند.

ب) در عصر نوسنگی، انسان علاوه بر اینکه فن ساخت ابزارها و ظروف سنتگی را ترقی داد، با ابداع چرخ سفال اقدام به تولید ظروف گلی کرد و با استفاده از پشم حیوانات، موفق به تولید پارچه شد.

-۱۱۳-

(پهلوی، اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۱، ۹۳ و ۹۶)

الف) سلوکوس، چند سال بعد پایتخت خود را از سلوکیه به انتاكیه در شمال سوریه منتقل کرد.

ب) پایتخت اشکانیان به ترتیب عبارت بودند از: شهر نسا در ترکمنستان امروزی، شهر صدررازه در حوالی دامغان و شهر تیسفون در نزدیکی بغداد امروزی.

پ) بابک، پدر اردشیر، در پارس اعلام استقلال کرد.

ت) در زمان جاشین خسروانوشیروان، هرم چهارم، اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان اوج گرفت و یکی از سرداران مشهور به نام بهرام‌چوبین، با پشتیبانی بزرگان علیه پادشاه سر به شورش برداشت او را از قدرت بر کنار نمود و خود به جای او به پادشاهی نشست.

ث) نقش برجسته خسرو پرویز در طاق بستان، کرمانشاه واقع شده است.

-۱۱۴-

(علی محمد کریمی، توکیبی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۷)

برای اولین بار در قرن ۹ ق.م. در سالنامه‌های شاهان آشوری به مادی‌ها اشاره شده است و در دوران فرماترواپی اردشیر دوم مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد و در زمان فرماترواپی مهرداد دوم قلمرو اشکانیان به نهایت وسعت خود رسید.

-۱۱۵-

(سلیمان سارمات سعبیریان، ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه‌ی ۸۵)

اهمیت و شهرت فوق العاده داریوش بزرگ در تاریخ ایران به خاطر اقدامات اساسی و کم‌نظیری بود که برای ایجاد تشکیلات نوین اداری، نظامی و اقتصادی انجام داد. پس از مرگ مشکوک کمبوجیه، داریوش یکم که از شاخه دیگر خاندان‌های هخامنشی بود با همراهی تعدادی از سران خاندان‌های بزرگ پارسی، گوماتئمغ و دیگر شورشیان و مدعيان قدرت را سرکوب کرد و بر تخت شاهی نشست.

جغرافیای ایران

-۱۲۶

(علیرضا عوض‌آبادیان، توکیی، صفحه‌ی ۳۰ و ۳۷)

بعضی از دشت‌ها بر اثر انباست مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند، مثل دشت نهادن و پاره‌ای از دشت‌ها حاصل اتحال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند، مثل ماهی دشت کرمانشاه. در اطراف خط استوا به دلیل گرم بودن و صعود هوا، کمربند کم فشار حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب و هوای گرم و مرطوب است.

-۱۲۷

(هژیر ریمی، آب و هوای ایران، صفحه‌ی ۳۹)

توده هوای مرطوب موسمی که در برخی سال‌ها در دوره گرم از اقیانوس هند به ایران نفوذ و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.

-۱۲۸

(هیبیه مهی، توکیی، صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۱)

(الف) بیشترین خط مرزی از راه خشکی و کم ترین خط مرزی از طریق دریاچه‌ای و بالاتلاق است.
 (ب) تعدادی از کشورها به علت مجاورت با دریا و دریاچه‌ها، امکان دسترسی به خطوط دریایی هم دارند. کشور ما از جمله کشورهایی است که از طریق راه‌های آبی با کشورهای جهان در ارتباط است. راه‌های آبی، امکان روابط بازگانی بیشتری را فراهم می‌کند.
 (ج) در روستای پراکنده، خانه‌ها با فاصله از هم قرار دارد.

-۱۲۹

(هژیر ریمی، توکیی، صفحه‌ی ۴۳ و ۵۶)

دشت لوت در جنوب شرق ایران قرار دارد. بخش زیادی از این بیابان به دلیل قوارگیری در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای، کمتر از ۳۰ میلی‌متر باران دارد و دریاچه مهارلو در استان فارس جزء دریاچه‌های دائمی و دریاچه مسیله در شرق قم جزء دریاچه‌های فصلی هستند.

-۱۳۰

(هیبیه مهی، توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌ی ۹۱ و ۸۷)

با اینکه فعالیت‌های زراعی در کشورمان بسیار گوناگون است، محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب و هوایی، بی‌ثباتی در قیمت محصولات و ... از جمله مشکلات تولیدات زراعی در کشور است که باعث شده است کشورمان در تأمین برخی محصولات زراعی به واردات وابسته باشد. ساماندهی فعالیت‌های انسان در مکان، براساس توان محیطی می‌تواند از صدمات ناشی از بهره‌گیری انسان از محیط بکاهد و زمینه‌های رسیدن به توسعه پایدار را فراهم سازد.

(الله‌م میرزائی، روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲)

- الف) سؤال «چطور» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد و سؤال «چه چیز» بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.
 ب) پردازش اطلاعات چهارمین مرحله یک پژوهش جغرافیایی است.
 پ) فرضیه پاسخ پیشنهادی و حدس اندیشمندانه محقق به سؤال تحقیق است.
 ت) عکس هوایی، تصویر ماهواره‌ای، نقشه و سالنامه‌ها از جمله منابع گردآوری اطلاعات به روش کتابخانه‌ای است.

(محمدعلی بشار، توکیی، صفحه‌های ۶۱ و ۶۵)

آرایی‌ها از شمال دریای خزر به علت سرما و از دست دادن چراغ‌گاه‌ها، به سمت جنوب دریای خزر مهاجرت کردند و پس از ورود آراییان به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی «کوچک» را ویس و آبادی «بزرگ‌تر» را «گئو» می‌نامیدند. در هر کشوری هر سنی به «برنامه‌بیان» کمک می‌کند که با ساختمان سنی جمعیت آن کشور آشنا شوند و از آن برای برنامه‌ریزی استفاده کنند.

(محمدابراهیم علی‌نژاد، موقعیت جغرافیایی ایران، صفحه‌ی ۱۶ تا ۱۷)

- الف) ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۴۰ درجه در جنوب منطقه معتدله نیمکره شمالی واقع شده است. (مطلق یا ریاضی)
 ب) دانش‌آموزی که در ردیف پنجم سنتون اول کلاس نشسته است. (مطلق یا ریاضی)
 پ) ایران با کشورهای ترکمنستان، عراق و پاکستان همسایه است.
 ت) ایران در مجاورت خلیج فارس، دریای عمان، تنگه هرمز و دریای خزر واقع شده است. (نسبی)

(الله‌م میرزائی، توکیی، صفحه‌های ۲۸، ۲۹ و ۳۰)

- تشريح عبارت‌های تدرست:
 (الف) اینکه «با افزایش ارتفاع دما کاهش می‌یابد» یک اصل هواشناسی است.
 (ب) کارتوگرافی از شاخه‌های علم هندسه است و در شاخه فنون جغرافیایی که یکی از سه شاخه اصلی علم جغرافیاست، قرار می‌گیرد.
 (ت) واژه جغرافیا اولین بار توسط اراتوستن دانشمند یونانی ارائه شد.
 (ث) در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان، منطقه مکران واقع شده است.

(علیرضا عوض‌آبادیان، ناهمواری‌های ایران، صفحه‌ی ۲۶ و ۳۱)

جلگه‌های گرگان، تلخه‌رود، مغان و میاندوآب در منطقه شمالی ایران و جلگه‌های باهکلات و میاناب در منطقه جنوبی ایران واقع شده‌اند و رشته کوه زاگرس از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا به وجود آمده است.

-۱۳۶ (سیروس نبیزاده‌لوکلابی، جهان‌های اجتماعی، صفحه‌ی ۳۳ و ۳۴)

تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی است و عناصر محوری باشد، آن را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کند. تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی باشد، از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان واحد رخ می‌دهد. تفاوت‌هایی که به ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی بازگردد، از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

-۱۳۷

(سیروس نبیزاده‌لوکلابی، پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۴۳ و ۴۴)

منظور از جهان متعدد، غرب بعد از رنسانس یعنی غرب چهارصد سال اخیر است. از ویژگی‌های این جهان این است که در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر این عالم گام برمی‌دارد. رشد علوم تجربی و فناوری حاصل از آن، برای تسلط بر طبیعت و جامعه را «گسترش عقلانیت ابزاری» می‌گویند.

-۱۳۸

(هزیر رفیم، تشریح جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۲۴)

پدیده‌های اجتماعی، اجزای جهان اجتماعی‌اند و می‌توان آنها را براساس اندازه و دامنه از یکدیگر تفکیک کرد. به این ترتیب طیفی در جهان اجتماعی ترسیم می‌شود که در یک سوی آن پدیده‌های اجتماعی خرد مانند کنش‌های اجتماعی افراد و در سوی دیگر آن پدیده‌های اجتماعی کلان، مانند فرهنگ و جامعه قرار دارند.

-۱۳۹

(سوال ۴۸۶ کتاب بامع، هویت «من کیست؟»، صفحه‌ی ۶۴ کتاب (رسی))

تشریح عبارت ندرسته:

(پ) تحقیقات نشان می‌دهد کودکان خطاهای خود را موجه‌تر از خطاهای دیگران می‌دانند. احتمال این مسئله زیاد است که کودکان سیم خود را در انجام خطاهای کمتر بدانند و بیشتر بر نقش عوامل محیطی و شرایط محیطی تأکید دارند.

-۱۴۰

(هزیر رفیم، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعسایی جهان اجتماعی باز می‌گردد و گاه، ناشی از علل بیرونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

تحرک اجتماعی انواعی دارد: سعودی، نزولی و افقی. تحرک صعودی مانند پسر فرد معنادی است که در پژوهشی تخصص بگیرد و تحرک افقی مانند کارمندی است که از بخشی به بخش دیگر منتقل می‌شود. (علت نادرستی قسمت دوم گزینه‌های ۱، ۲ و ۴)

جامعه‌شناسی (۱)

-۱۳۱

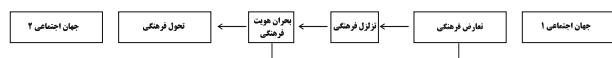
(سوفیا فرفی، تحولات هویتی جهان اجتماعی (عمل درونی)، صفحه‌ی ۸۲)

هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است.

هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

-۱۳۲

(سوفیا فرفی، تحولات هویتی جهان اجتماعی (عمل درونی)، صفحه‌ی ۸۳)

(بهروز یکمی، پیامدهای جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶)

در جهان متعدد، عناصر معنوی و مقدس طرد می‌شوند و جهان، از هیچ‌گونه قداستی برخوردار نیست. جهان صرفاً از مواد و موجودات خامی ساخته شده است که همه در اختیار و کنترل پشنده؛ به وسیله او به کار گرفته می‌شوند، دگرگون می‌شوند و به مصرف می‌رسند و هیچ‌گونه قداستی ندارند.

-۱۳۴

(بهروز یکمی، ارزیابی جهان‌های اجتماعی، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۱)

آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبادر می‌شود و مرز قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی براساس عمل مردم تغییر می‌کند و حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.

-۱۳۵

(محمد ابراهیم علی‌نژاد، جهان اجتماعی، صفحه‌ی ۱۵ تا ۱۷)

مجموعه پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی را شکل می‌دهند. هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون می‌شود. عضویت اعضاء در بدن موجودات زنده و نظم آنها تکوینی است؛ یعنی براساس آگاهی و اراده اعضاء به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده اعضاء تغییر نمی‌کند.

(مهدویین امامی، قضیه حملی، صفحه‌ی ۶۲)

-۱۴۶

اگر موضوع قضیه حملی، مفهومی جزئی باشد آن قضیه را «شخصیه» می‌نامند. در گزینه‌ی «۱» موضوع؛ یعنی «علم پزشکی» مفهومی کلی است؛ بنابراین قضیه «علم پزشکی هر روز در حال پیشرفت است» یک قضیه شخصیه نیست.

(فاطمه شومیری، احکام قضایا، صفحه‌ی ۷۷)

-۱۴۷

منطق‌دانان با بررسی قضیه سالبه جزئی «بعضی الف ب نیست» نشان داده‌اند که قانونی کلی برای عکس‌مستوى این قضیه وجود ندارد و اصطلاحاً عکس لازم‌الصدق ندارد، به این معنا که در برخی مثال‌ها عکس مستوى صادق است، اما در برخی مثال‌های دیگر عکس مستوى کاذب می‌باشد.

(فاطمه شومیری، احکام قضایا، صفحه‌ی ۶۶)

-۱۴۸

قضایای متقابل، قضایایی هستند که در موضوع و محمول یکسان هستند، اما کمیت یا کیفیت یا هر دو تفاوت دارند. در رابطه تداخل اگر قضیه کلی صادق باشد، جزئی آن هم صادق خواهد بود.

(عاطفه، رابه صالحی، قیاس اقتراضی، صفحه‌ی ۱۸۳ تا ۱۸۵)

-۱۴۹

تشرییف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های «۱» و «۲»: نادرست هستند؛ چون هر دو مقدمه صورت قیاس سالیه است. گزینه‌ی «۳»: نادرست است؛ چون حد وسط در هر دو مقدمه منفی است.

(عاطفه، رابه صالحی، قیاس اقتراضی، صفحه‌ی ۷۶ و ۷۷)

-۱۵۰

اگر حد وسط در هر دو مقدمه قیاس اقتراضی، محمول باشد، قیاس «شکل دوم» می‌باشد.

منطق

(سیدعلیرضا احمدی، لفظ و معنا، صفحه‌ی ۱۶)

-۱۴۱

دلالت «تضمنی»، دلالتی است که لفظ، متنضم (دربردارنده) بخشی از معنای اصلی لفظ است. در مثال آورده شده در صورت سوال: هنگام کسوف، مقصود از خورشید گرفتگی قسمتی از قرص خورشید است، نه تمام آن. دلالت التزامی، دلالتی است که بر لازمه یک شیء دلالت می‌کند. در مثال آورده شده در صورت سوال شجاع بودن لازمه شیر بودن است.

(سیدعلیرضا احمدی، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌ی ۳ و ۵)

-۱۴۲

وظیفه منطق، جلوگیری از خطای اندیشه است، ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های بیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، چهار اشتباه می‌شود، پس به کارگیری علم منطق به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد.

(ثیلا سلاچک، مفهوم و مصدق، صفحه‌ی ۳۲)

-۱۴۳

مفهوم جزئی مفهومی است که مصدق آن کاملاً مشخص است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد و «معمولًا یا اسمی خاص است» و یا با صفات اشاره این و آن همراه است.

(ناهید پوهربان، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌ی ۳۷ و ۳۸)

-۱۴۴

تشرییف گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: الف) جامع و مانع نیست. ب) دوری است. ج) تعریف جامع و مانع نیست.

گزینه‌ی «۳»: الف) جامع نیست، ب) تعریف واضح نیست، ج) دوری است.

گزینه‌ی «۴»: الف) واضح نیست. ب) تعریف دوری است. ج) دوری است.

(مهدویین امامی، اقسام استدلال و کاربردهای آن، صفحه‌ی ۵۵ و ۵۶)

-۱۴۵

در قیاس اقتراضی، اجزای نتیجه در میان مقدمات پخش شده است و استنتاج بهترین تبیین نوعی استقرآ است، که طی آن با بررسی احتمالات مختلف و حذف تبیین‌های اشتباه به بهترین تبیین دست می‌یابیم.

منطق (شاهد «گواه»)

-۱۵۶-

(سؤال ۲۲۳ کتاب یامع، مفهوم و مصدق، صفحه‌ی ۲۳ و ۲۴ کتاب (رسی))
دو مفهوم که نسبت تباین دارند و کاملاً ناسازگارند را با قضیه «سالبه کلی» می‌توان
نشان داد و از قضیه «موجبه کلی» برای نشان دادن رابطه تساوی می‌توان استفاده
کرد و در رابطه «عموم و خصوص مطلق» از قضیه موجبه کلی و سالبه جزئی و موجبه
جزئی می‌توان استفاده کرد، مانند هر ایرانی آسیایی است، اما برخی آسیایی‌ها ایرانی
نیستند؛ برخی آسیایی‌ها ایرانی هستند.

-۱۵۷-

(سؤال ۲۱۶ کتاب یامع، قضیه حملی، صفحه‌ی ۵۹ و ۶۰ کتاب (رسی))
اشتراک جزئی و کلی بودن در سور قضیه و موضوع قضیه، «اشتراک لفظی» است.
سور قضایا: در قضیه موجبه کلی «هر» و در سالبه کلی «هیچ» و در سالبه جزئی و
موجبه جزئی «بعضی» است و کمیت قضیه براساس «سور» در قضیه تعیین می‌شود.
برخی جملات خبری می‌توانند کاذب باشند؛ یعنی با واقعیت مطابقت ندارند.

-۱۵۸-

(سؤال ۲۶۳ کتاب یامع، احکام قضایا، صفحه‌ی ۷۱ و ۷۲ کتاب (رسی))
با تغییر و جایه‌جایی موضوع و محمول به عکس یک قضیه دست می‌یابیم و در صورت
صادق بودن اصل قضیه، عکس آن نیز صادق است که آن را عکس لازم‌الصدق
می‌گویند و بنابر نظر منطق‌دانان قانون کلی عکس به این ترتیب است:
موجبه کلی ← موجبه جزئی
موجبه جزئی ← موجبه کلی
سالبه کلی ← سالبه کلی
سالبه جزئی ← عکس لازم‌الصدق ندارد.
تشریف گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱» عکس هر کاهله شکست خورده است؛ بعضی شکست خورده‌ها کاهل
هستند.
گزینه «۳» عکس قضیه می‌شود هیچ سیاسی حزب نیست.

-۱۵۹-

(سؤال ۲۸۴ کتاب یامع، قیاس اقوانی، صفحه‌ی ۸۰ و ۸۱ کتاب (رسی))
شرط سوم از شرایط معتبر بودن قیاس این است که «هر کدام از موضوع یا محمول که
در نتیجه علامت مثبت داشتند، در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند».

-۱۶۰-

(سؤال ۲۸۹ کتاب یامع، قیاس اقوانی، صفحه‌ی ۸۱ کتاب (رسی))
در قضایای شخصیه همه مصادیق موضوع (که یک فرد مشخص است) مورد نظر
گوینده می‌باشد؛ پس همواره برای موضوع قضایای شخصیه از علامت مثبت استفاده
می‌کنیم و محمول قضایای شخصیه (از نظر دامنه مصادیق) از قانون محمول قضایای
محصوره تبعیت می‌کند، یعنی در قضایای موجبه، منفی و در قضایای سالبه، مثبت
هستند؛ مانند: سقراط + انسان – است.

(سؤال ۲۳ کتاب یامع، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌ی ۷ کتاب (رسی))
مثلث و کتاب تخیلی «تصور» هستند. زمین کروی است، یک «تصدیق» است.

-۱۵۱-

(سؤال ۵۷ کتاب یامع، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۱۴ و ۱۱۹ کتاب (رسی))
در مثال اول آرزو در دو بخش، دارای دو معنی جداگانه است و مغالطة «اشتراک لفظ»
ایجاد شده است و در عبارت دوم مغالطة «بهام در عبارات» صورت گرفته است.

-۱۵۲-

(سؤال ۹۶ کتاب یامع، مفهوم و مصدق، صفحه‌ی ۲۲ و ۲۳ کتاب (رسی))
دایره مصادیق جانوران بزرگتر از مصادیق مهره‌داران است و تمامی مصادیق
مهره‌داران را شامل می‌شود. مفهوم «الله» مفهومی جزئی است و مفاهیم مولود کعبه و
درخت سرو کلی می‌باشند.

-۱۵۳-

(سؤال ۱۳۴ کتاب یامع، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌ی ۳۰ و ۳۱ کتاب (رسی))
داشتن تعریف درستی از یک مفهوم، ریشه اصلی اختلافات ناشی از مشخص نبودن
مفاهیم را از بین می‌برد. در هر علمی، اصطلاحاتی وجود دارد که «مختص به آن علم
است». (اصطلاحات تخصصی) و باید به درستی تعریف شوند دانستن نحوه تعریف
صحیح و انواع تعاریف حائز اهمیت است، زیرا از خطای ذهن ممانعت به عمل می‌آورد.
و مجموعه تصورات معلوم که منجر به کشف تصویری مجھول می‌شود «تعریف» نامیده
می‌شود.

-۱۵۴-

(سؤال ۱۷۹ کتاب یامع، اقسام استدلال و کاربردهای آن، صفحه‌ی ۴۴ کتاب (رسی))
در استدلال‌های تمثیلی به دلیل مشابهت ظاهری یک موضوع با امر دیگر از یک
مقدمه جزئی به نتیجه جزئی دیگری می‌رسیم استدلال تمثیلی استدلالی ضعیف است
و نتایج آن احتمالی است و «نمی‌توان» از طریق استدلال تمثیلی به یقین رسید.

-۱۵۵-